

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**W wiosce Torgolika
mniej Polaków**

| s. 5

**Nic nie zastąpi
kontaktu z fanami**

| s. 6

**Odjazdowo
na trzech kółkach**

| s. 7

Polacy ze Starego Miasta pragną własnej osady

PROBLEM: W Karwinie-Starym Mieście od kilku miesięcy wre. Pięciuset mieszkańców niepokoi się o swą przyszłość w związku z planowanym wydobyciem węgla na tym terenie. Zagrożony jest również Dom PZKO i domy kilkudziesięciu członków Koła. Działacze przygotowali plan na budowę polskiej osady w Czarnym Lesie. Teraz czekają, jak ustosunkuje się do niego spółka węglowa.

Fot. MAREK SANTARIUS

PZKO-wcy ze Starego Miasta porządkują otoczenie swojej siedziby. Jeżeli Dom PZKO będzie musiał być wyburzony, chcą wybudować nowy.

Wiadomość o planach wydobycia węgla z pokładów pod Starym Miastem spadła w październiku ub. roku na mieszkańców jak grom z jasnego nieba. Spółka węglowa OKD szybko zaczęła podejmować konkretne kroki. W tej chwili – jak dowiedzieliśmy się od kilku mieszkańców dzielnicy – przeprowadza wycenę nieruchomości i negocjuje już z właścicielami domów jednorodzinnych warunki odszkodowania.

Działacze Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego nie chcą siedzieć z założonymi rękami i czekać, co im OKD zaproponuje. Zależy im na tym, by staromiejska społeczność polska nie została rozproszona i by nadal mogła się skupiać wokół własnego Domu PZKO. – 13 stycznia oficjalnie przekazaliśmy spółce OKD nasze postulaty. Wybraliśmy sobie teren w Karwinie-Raju – były poligon wojskowy w Czarnym Lesie i ten chcielibyśmy zagospodarować, to znaczy wybudować tam nasze nowe domy oraz Dom PZKO. W kooperacji z właścicielem terenu, prywatną spółką bu-

dowlaną, przygotowaliśmy wstępny projekt. Według naszych informacji, w tej chwili finalizowane są negocjacje pomiędzy OKD a właścicielem gruntów i w maju powinna zapaść decyzja, czy plan jest realny, czy też nie – powiedział redakcji wiceprezes Koła, Roman Sznapka, który jest pomysłodawcą budowy nowej osady.

Spółka węglowa przygotowała dla właścicieli domów, które uległy szkodom górniczym, działki pod budowę w Karwinie-Mizerowie. Pezetałowcom ze Starego Miasta to nie odpowiada. Chcą nadal żyć obok siebie i kontynuować działalność we własnym Domu PZKO. – Jesteśmy właścicielami Domu PZKO, który ma określona wartość. Co zrobilibyśmy z pieniędzmi, które otrzymalibyśmy od OKD w ramach odszkodowania? Czy mielibyśmy je podzielić pomiędzy członków, również tych, którzy w ogóle się tu nie pokazują i najwyżej raz w roku zapłacą za znaczki członkowskie? – zastanawiał się prezes Koła Wiesław Janusz, który uważa, że proponowane przez zarząd Koła rozwiązanie,

polegające na wybudowaniu „polskiej osady” w Czarnym Lesie, jest jedyną możliwością, która nie przyniosłaby polskiej społeczności ze Starego Miasta uszczerbku.

Projekt Romana Sznapki przewiduje budowę 22 domów jednorodzinnych oraz Domu PZKO. Zdecydowana większość członków Koła, których domy mają ulec szkodom górniczym, jest tym planem zainteresowana. – Jeżeli uda nam się go zrealizować, powstanie normalne środowisko, gdzie obok siebie będą żyli ludzie różnych

pokoleń, sąsiedzi, którzy znają się od lat. W dodatku otoczenie będzie podobne do tego, które mamy tu, w Starym Mieście. I tu, i tam jest cicho, spokojnie, jest las – przytoczył Janusz kolejne zalety planu.

– Ten projekt jest bardzo dobry. Wszyscy będziemy razem. Gdyby tak nie było, nasze Koło się rozpadłoby. Człowiek zawsze potrzebuje mieć dobrego sąsiada – powiedział redakcji Henryk Kucharczyk, którego zastąpimy w ogrodzie Domu PZKO.

Ciąg dalszy na str. 2

REKLAMA

VITÁLNÍ POHYB BEZ BARIÉR serdecznie zapraszamy na

OTWARCIE
Ścieżek turystycznych i rowerowych kompleks sportowy VITALITY Wędrynia

Trasa objazdowa dla rowerzystów 18 km ... także dla dzieci

segway, nintendo wii, buty do skakania, rowery elektryczne... muzyka ZABYSTRZAN

GRILL PARTY

www.vitalityslezska.cz wyścig od 9.00, program od 15.00

niedziela 22.4.2012

ZDARZYŁO SIĘ

POLE GOLFOWE W KARWINIE OTWARTE

Wczoraj zostało oddane do użytku pole golfowe w Karwinie-Lipinach. Wybudowane zostało na terenach zrekultywowanych przez spółkę OKD. Powstał kompleks sportowy z 9-dołkowym polem, w którym zagrać w golfa będą mogli zarówno zawodowi gracze, jak i amatorzy.

– Doświadczeni golfiści będą odkrywali tajemnice pola mistrzowskiego, które liczy 3 567 metrów i jest jednym z najdłuższych w Europie, natomiast na boisku publicznym będzie mógł swój talent do golfa wypróbować dosłownie każdy – przekonuje rzecznik OKD, Vladislav Sobol. (dc)

REKLAMA

Korzystne zakupy
w naszych oddziałach:

CZESKI CIESZYN,

Rybářská ulice

(STAVEBNINY U PŘEHRADY)

- ♦ Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
- ♦ Materiały budowlane, żwiry, piaski, cement, zaprawy murarskie i in.
- ♦ Brykiety drzewne i torfowe
- ♦ Korzystny wynajem magazynów, warsztatów i biur
- ♦ Ziarna i mieszanki paszowe
  - ♦ Narzędzia
  - ♦ Skup złomu

Tel. 733 125 276, 558 711 598

Ing. Minařík

Po-Pt 6.30-16.00, So 6.30-11.00

TRZYNIEC, Frýdecká (AREÁL TRITREG)

- ♦ Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
- ♦ Żwiry, piaski, cement, wapieniec
- ♦ Brykiety drzewne i torfowe

Tel. 558 339 081, 731 118 505

p. Maroszová

Po-Pt 7.00-15.00, So 8.00 – 11.30

Sprzedaż również w sobotę
OFERUJEMY KORZYSTNE CENY!

GL-208

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 13 do 17 °C
noc: 8 do 4 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 10 do 14 °C
noc: 6 do 2 °C
wiatr: 3-7 m/s

12048

KRÓTKO

W INTERNECIE
O »ZAOLZIU TERAZ«

CIESZYN (kor) – Książnica Cieszyńska zaprasza do odwiedzenia wirtualnej internetowej projektu „Zaolzie teraz” (www.zaolzieteraz.kc-cieszyn.pl), organizowanego przez tę instytucję wspólnie z Kongresem Polaków. Można na niej znaleźć informacje o samym projekcie, Zaolziu, a przede wszystkim o ludziach, którzy byli dotychczas gośćmi cyklu spotkań w Książnicy. Za jej pośrednictwem trafić można także do nagrani video z rozmów z Anielą Kupiec, ks. Bogusławem Kokotkiem, Januszem Klimszą oraz Mariuszem Wałachem.

* * *

NADAL BĘDZIE SIĘ JEŹDZIŁO SZYBKO

GRÓDEK (dc) – Wiadomo już, że dozwolona prędkość na drodze przełotowej w Gródku nie zostanie obniżona. Władze gminy, które wystąpiły do Dyrekcji Dróg i Autostrad z wnioskiem o obniżenie prędkości z 90 na 70 km/h otrzymały odmowną odpowiedź. Głosowi Ludu potwierdził to członek Rady Gminy Paweł Pilch. Władze Gródku żądają obniżenia prędkości ze względu na to, że gmina ciągle walczy ze wzmożonym hałasem.

Polacy ze Starego Miasta...
Dokończenie ze str. 1

Tam wraz z kolegami robił porządki przed przypadającymi na przyszły tydzień obchodami jubileuszu PZKO.

W Starym Mieście powstało stowarzyszenie obywatelskie „Karwińscy przeciwko wydobyciu węgla pod miastem”, które stara się zapobiec eksploatacji złóż i uratować dzielnicę. Spisana została petycja, organizowane są spotkania z mieszkańcami. Sznapka i Janusz mówią otwarcie, że nie dołączyli do tej inicjatywy, ponieważ nie wierzą w powodzenie jej działań. – Nie wierzymy, że mieszkańcy Starego Miasta będą mieli taką siłę przebicia, by zmienić plany OKD, tym bardziej, że nie stoją za nami władze miasta, które powiedziały już, że poświęć Staremu, by uratować Raj i Darków – dodał Sznapka.

Władze OKD miały wczoraj przedstawić naszej redakcji własne stanowisko w sprawie planu PZKO-wców. W końcu jednak Marek Sibrt z działu prasowego spółki powiadomił nas, że nie zdąży na czas przygotować odpowiedzi i przekaże nam je dopiero w poniedziałek. Do tematu wrócimy więc we wtorkowym wydaniu gazety. **DANUTA CHLUP**

Zmiana statutu z pytajnikiem

Przedostatni sejmik gminny przed XI Zgromadzeniem Ogólnym Kongresu Polaków odbył się w czwartek w Domu PZKO Milików-Centrum. Wybrano zatem jednych z ostatnich delegatów, którzy będą w przyszłą sobotę decydować o ważnych sprawach dla polskiej społeczności mieszkającej w RC.

W czwartkowym sejmiku gminnym w Milikowie wzięło udział ok. 20 osób. Radę Kongresu Polaków w RC reprezentowała wiceprezes Tadeusz Wantuła, który na samym początku przedstawił sprawozdanie z działalności KP za ostatnie cztery lata. Zebranym na sali przypomnił m.in. o kampanii „Postaw na polskość”, wydawaniu „Głosu Ludu” czy prowadzeniu ośrodka dokumentacyjnego.

Omówiono również kwestię szkolnictwa, która jest dla KP bardzo ważna. Polskojęzyczne szkoły były jednym z punktów programu niedawnej wizyty delegacji KP u szefa polskiej dyplomacji, Radosława Sikorskiego. – Na razie nie wiadomo, kto wejdzie w skład nowej Rady KP, ale ta Rada musi zrobić istotną sprawę, która będzie niezmiernie niepopularna. Będzie musiała rozwiązać

problem naszego szkolnictwa, jego koncepcję – powiedział Tadeusz Wantuła, którego wystąpienie przepłatały komentarzami i pytaniami ze strony milikowian.

Kondycja polskiej szkoły podstawowej w Milikowie jest dobra. Szkoła ma w odróżnieniu od koszalińskiej podstawówki samodzielną

dyrekcję. W szkole uczy się 21 uczniów, jest to prawie tyle samo, co w czeskiej placówce. W najbliższym czasie dojdzie do zmiany dyrektora, został bowiem ogłoszony konkurs.

Oprócz szkolnictwa, tematu „Głosu Ludu” oraz dwujęzycznych tablic, poruszoно także wniosek zmiany statutu KP, z którym wystą-

pił prezes ZG PZKO, Jan Ryłko. Z dyskusji nie można było wywnioskować, czy członkowie Miejskiego Koła wspierają proponowaną zmianę struktury KP. Milikowianie na delegatów wybrali Władysława Szotkowskiego i Stanisława Kanta, który będzie pełnił także funkcję pełnomocnika gminnego. (maki)

Przedostatni sejmik gminny odbył się w Domu PZKO w Milikowie-Centrum.

Fot. MAGDALENA KOŻUCH

Chodzi tylko o pięć łóżek

Nie ma obaw, ten szpital będzie działać.

uważa, miejski szpital w Boguminiu wprowadził już wiele zmian, w związku z czym w czasie rozmów łatwo było znaleźć konsensus. W rezultacie szpital w odpowiedzi na współczesne trendy w medycynie, lansujące jednodniowe operacje bez nawiązującego na nie pobytu w szpitalu, zamierza iść właśnie w tym kierunku. – Chodzi o nowoczesny trend, który sprawdził się również

poza granicami RC. U nas będzie dotyczyć operacji ginekologicznych. Nie jesteśmy wprawdzie specjalistyczna kliniką, mamy jednak nowoczesne sale operacyjne, sprzęt oraz lekarzy fachowców – podkreśla Balcarék, dodając, że w efekcie pacjent zamiast 100 koronowej opłaty za pobyt w szpitalu zapłaci tylko 30 koron za wizytę w gabinecie, a po przeprowadzonej operacji będzie

mógł wieczorem wrócić do domu. Kiedy w 1996 roku miasto przejmowało szpital pod swój zarząd, były tu 262 łóżka opieki doraźnej. Obecnie szpital liczy 198 łóżek, z czego 103 to łóżka opieki doraźnej na oddziałach chirurgii, ginekologii i interny, a pozostałych 95 łóżek to łóżka opieki opiekuńczo-pielegnacyjnej, socjalnej oraz dla osób przewlekłe chorych. (sch)

Przestań mnie denerwować tymi kluczami!

BRONISŁAW LIBERDA

Aktorki potrzebne do Lwowa

Teatr im. Jerzego Ciemięły, działający przy Miejskim Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Wędryni, poszukuje pilnie młodych aktorek. I to w chwili, kiedy zespół szykuje się do ważnego wydarzenia, wyjazdu do Lwowa.

– Do Lwowa, na przegląd polskich teatrów, wyjeżdżamy 30 kwietnia, a powrócimy 3 maja nad ranem – mówi Janusz Ondraszek, szef teatru i reżyser sztuki „Życie w zasięgu ręki”, którą wędrynianie zaprezentują na Ukrainie. – To festiwal, na którym przed rokiem zagrała Scena Polska Teatru Cieszyń-

skiego. W tym roku zaproszono nas, a oprócz naszego teatru ma tam wystąpić m.in. polski zespół z Litwy. Nietety, w ostatniej chwili dwie nasze aktorki się rozchorowały i nie mogą wyjechać. Poszukujemy więc za nie następców. To nieduże role, więc myślę, że do ich opanowania wystarczy kilka prób. Ważne, by kandydatki wykazały się talentem, chcącą i odwagą.

Komediodramat „Życie w zasięgu ręki” polskiej autorki Rubi Birden wędryński zespół wystawił w Czytelni we wrześniu ubiegłego roku. – To nazwisko nie jest nam obce,

ta dramatopisarka była tłumaczką komedii „Landru, morderca kobiet” Roberto Perinelli’ego, którą wystawiliśmy przed dwoma laty. Przypomnę, że sztuka toczy się wokół człowieka przywiązanego do wózka inwalidzkiego. I choć ten temat jest raczej poważny, to widz znajdzie w nim również wiele śmiesznych scen – dodaje Ondraszek.

Młode adeptki sztuki aktorskiej (w wieku do lat 30), powinny się jak najszybciej zgłosić do reżysera Janauszego Ondraszka, tel.: 725 257 227.

(kor)

Podtrzymywanie folkloru

W zaolziańskich szkołach nie brakuje talentów muzycznych i śpiewaczych – pokazała to czwartkowa XVIII edycja Przeglądu Cieszyńskiej Pieśni Ludowej. W Miejskim Ośrodku Kultury „Strzelnicę” w Czeskim Cieszynie wystąpiło ok. 140 uczestników, którym śpiewanie piosenek ludowych nie jest obce.

Soliści, duety, zespoły i chóry wystąpiły w czterech kategoriach. Największymi oklaskami została nagrodzona kategoria „przedszkola”, w której zaśpiewały Helena Pustówka z Trzyńca-Kóńskiej, Julia Eliza Skupień z Jabłonkowa oraz Izabela Bolek z Oldrzychowic. Trzeba jednak podkreślić, iż piosenki ludowe przyciągnęły na „Strzelnicę” także uczniów szkół średnich. Kapelle gorolskie „Zorómbek” oraz „Lipka” mogły się zatem pochwalić wysokim

poziomem artystycznym. Nie zabrakło również duetów, w kategorii szkoły podstawowe, klasy I-V wystąpiły m.in. Jolanta Niemiec i Dorota Bartnicka z PSP Trzyniec 1. – Na pomysł wystąpienia w duecie wpadła nasza pani nauczycielka Bogumiła Czernek. Obie śpiewamy w „On-draszkach”. Lubimy różne piosenki, jednak dziś zaśpiewałyśmy razem „Kuźniczkę” – powiedziała Dorota Bartnicka.

Duża część wykonawców wystą-

piła z akompaniamentem, można było usłyszeć m.in. skrzypce, flet czy akordeon, tak jak w przypadku piosenek wykonanych przez Magdalę Wiergoń z PSP Czeski Cieszyn. – Najchętniej śpiewam piosenkę „Doliny, doliny”. Śpiewam nie tylko w domu, ale także w chórze „Tralinki”. Piosenki, z którymi dziś wystąpiłam, wybrali mi rodzice. Tata w dodatku grał podczas mego występu na akordeonie – dodała solistka.

Opiekunami wykonawców byli

Jury czwartkowego przeglądu.

Członkami komisji byli: prof. Karol Daniel Kadłubiec, dr Magdalena Szyndler, dr Karolina Banach. Na czele jury stanął prof. Alojzy Kopoczek, muzyk, etnomuzykolog, instrumentolog, pedagog, animator życia kulturalnego, prorektor Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Jego ocena po ostatnim występie wczorajszego konkursu była następująca – dziękuję wam za te piękne wystąpienia. Śpiewaliście przepięknie, od serca. Używaliście pięknego języka. Chciałbym również gorąco podziękować opiekunom, którzy przygotowali dzieci do występu. Praca z młodzieżą jest bardzo ważna, podtrzymywany jest dzięki temu nasz folklor.

Nie jeden wykonawca śpiewał z akompaniamentem.

najczęściej nauczyciele, którzy od lat przygotowują swoich podopiecznych do różnych konkursów śpiewaczych, mają zatem duże doświadczenie. – Strój musi być dostosowany do regionu, z którego pochodzi dana piosenka. Nauczyciele mają jednak inwencję twórczą, sami nieraz zdobywają zapomniane piosenki, co jest oczywiście dużym plusem – powiedział jeden z organizatorów imprezy, Leszek Kalina.

Konkurencja w poszczególnych kategoriach była wysoka, jurorzy nie mieli łatwego zadania. Laureaci poszczególnych kategorii zakwalifikowani zostaną do XIX Przeglądu

Pieśni „Śląskie Śpiewanie” im. prof. Adolfa Dygacza, który odbędzie się 14 i 15 maja w Tarnowskich Górnach oraz do XIV Finału Konkursu Muzyki i Pieśni im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie, który zaplanowany został na 21 września. – Zainteresowanie Przeglądem Cieszyńskiej Pieśni Ludowej od lat nie maleje. Nasze środowisko jest aktywne, w tym roku mamy 43 punktów programu, co daje w sumie ok. 140 uczestników. W dodatku o poziomie naszych śpiewaków najdobjitniej świadczą laury zdobywane na centralnych konkursach – podkreślił Leszek Kalina. (maki)

SCENA POLSKA TEATRU CIESZYŃSKIEGO WYSTAWIŁA KOLEJNĄ SZTUKĘ

Nowe »Wesele«

Współczesna komedia, opowieść o latach 90., o Polsce i Polakach, aluzjynie przywołująca wątki z „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. „Żelazna konstrukcja” w reżyserii Macieja Wojtyszki i Bogdana Kokotka właśnie miała swoją premierę w Teatrze Cieszyńskim.

Akcja sztuki rozgrywa się około 1995 roku, w dawnej sali balowej dworku szlacheckiego. Do pałacyku przyjeżdża dawna właścicielka posiadłości Ewa Lasocka (Halina Pasekowa) w towarzystwie Barbary Mur (Lidia Chrzanówka), znamionitej prawniczki, specjalistki od spraw rozwodowych, a także Anny Marii Styś (Anna Paprzycy), znanej poetki metafizyczno-ezoterycznej, w wolnych chwilach zajmującej się handlem nieruchomościami. Kobiety snują rozliczne wizje i plany zagośpdarowania dawnego dworku, w którym dziś mieści się siedziba koła łowieckiego, biblioteka oraz urząd gminy.

Nieoczekiwane w Koborowie pojawiają się dostojni goście: Zofia i Paweł Regulscy (Joanna Litwin-Widera, Bogdan Kokotek), którzy są wziętymi scenarzystami. Para otrzymała właśnie prestiżową nagrodę w konkursie scenopisarskim. Ich projekt ma być zrealizowany, adaptacją mają zająć się Amerykanie, którzy

lada moment powinni zjawić się w Polsce. I tutaj zaczyna się właściwa akcja sztuki. Do Warszawy przylatują panowie Johnson i Marley, pracownicy agencji Sommerville w Los Angeles. Regulscy wpadają w popłoch, nie mogą i nie chcą przyjąć tak zacnych gości w swoim ubogim mieszkaniu na Ursynowie. Chodzi przecież o duże sumy, wynegocjować trzeba miliony dolarów.

Na pomoc Regulskim przybywa Anna, która postanawia zostać ich agentem. Organizuje wszystko, w najmniejszych szczegółach: goście z USA zostaną przyjęci w koborowskim dworcu, nowymi meblami i aranżacją wnętrz zajmie się przebojowa Karina de Valmont (Małgorzata Piskus), cateringiem natomiast miejscowa piękność, właścielka restauracji „Niespodzianka” Helena Pułtuska (Katarzyna Bonev). W menu znajdą się wyszukane sałatki w kształcie jezior mazurskich, śledź Moniuszki, deser lodowy Grunwald przyozdobiony dwoma nagimi mie-

Fot. KATARINA CZERNIA

Scena ze spektaklu „Żelazna konstrukcja”.

czami oraz tłusta golonka Zagłoby.

Wszystko idzie zgodnie z planem, do momentu, gdy okazuje się, że na ten sam wieczór do pałacu zostali zaproszeni członkowie miejscowości ludności, na wesele córki wójta. To jest początek komedii pomyłek, niedomówień. Tubylcy i przybysze z miasta próbują urządzić wspólny uroczysty wieczór, który okazuje się być prawdziwą farsą.

Scena Polska Teatru Cieszyńskie-

go po raz kolejny zaprezentowała swoim widzom znakomite widowisko, tym razem stworzone przez wybitnego Macieja Wojtyszkę, znanego reżysera teatralnego, filmowego i telewizyjnego, pisarza, autora sztuk teatralnych. Wojtyszko już dziś w swym dorobku ma kilkudziesiąt realizacji, zaczynając od przedstawień dla dzieci, na sitcomie telewizyjnym „Miodowe lata” kończąc.

Śmieszna i lekka „Żelazna konstrukcja” to opowieść o ludziach, których spotykają niesamowite przygody, liczne nieporozumienia, ciekawe peripetye. Wydaje się, że historia jest absurdalna, nie mogłaby się wydawać w realnym świecie, jednak gdy bliżej przyjrzej się postaciom, okaże się może, że wymyśleni bohaterowie są autentycznymi osobami, które otaczają nas, odczuwają i żyją we współczesnym świecie. LIGIA

»GŁOS LUDU« ROZLICZA RADNYCH KONGRESU POLAKÓW OSTATNIEJ KADENCJI

Zdecydowanie korzystny bilans

Kto był za co odpowiedzialny i jak wywiązał się ze swoich zadań? Czy chyląca się ku końcowi dziesiąta kadencja Rady Kongresu Polaków była czasem mądrych decyzji, czy zmarnowanych szans?

Tydzien temu rozpoczęliśmy rozliczanie radnych z zadań wykonanych i niewykonanych w ciągu ostatnich czterech lat. Dziś te same pytania kierujemy do kolejnych czterech członków ustępującej Rady Kongresu Polaków. Są nimi: dwaj wiceprezesi Bogusław Chwajol i Tadeusz Wantuła, a także Stanisław Folwarczny oraz Mariusz Zawadzki.

1. Która to Pana(i) kadencja, co było Pana(i) „działką” w ciągu ostatnich czterech lat i jak sobie Pan(i) z nią poradził(a)?

2. Czy Rada Kongresu Polaków w ub. kadencji wywiązała się z uchwał X Zgromadzenia Ogólnego? Co było jej największym dokonaniem, sukcesem, a co może trzeba było zrobić inaczej, oraz w jakim kierunku powinna pójść nowa Rada?

BOGUSŁAW CHWAJOL

1. Kiedy na początku lat 90. powstała Rada Polaków (tak brzmiała wtedy jej nazwa), od razu włączyłem się w jej działania. Członkiem Rady, a w jednym przypadku również prezesem, byłem w trzech pierwszych, ówczas jeszcze rocznych kadencjach. Kiedy więc po ostatnim Zgromadzeniu Ogólnym wszedłem ponownie w skład Rady Kongresu Polaków, miałem już pewne doświadczenie. Jako wiceprezesowi przypadła mi działała zwrotu majątków przedwojennych polskich organizacji. To dość skomplikowany problem, którym Kongres Polaków zajmuje się od początku swego istnienia. W obecnej kadencji doszło w tej kwestii do dużego postępu. Została zawiązana grupa robocza, w skład której weszli przedstawiciele Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, PTTS „Beskid Śląski” oraz Macierzy Szkolnej. Sporządziliśmy dokładny spis majątków do odzyskania wraz z ich wyceną i na podstawie całościowo opracowanego materiału rozpoczęliśmy rozmowy najpierw z minister Stehlíkovą, premierem Topolińskim oraz ministrem Kocábem. Z uwagi na to, że chodzi o majątek skonfiskowany na mocy niendaruszalnych już dziś Dekretów Beneša, nasze żądania zostały przyjęte niezbyt przychylnie. Pierwszą iskierkę nadziei rozpalili w nas dopiero szefowa Izby Poselskiej Parlamentu RC, Miroslava Němcová, dopuszczając możliwość ew. rekompensaty w innej formie. Wiadomo, niektórych dawnych majątków przedwojennych polskich organizacji już dziś nie ma, są w ruinie albo też znajdują się w rękach właścicieli prywatnych. Temat zwrotu majątków poruszyliśmy również podczas listopadowej wizyty u premiera Petra Nečesa. Pan premier całkiem pozytywnie ustosunkował się do naszej sugestii, żeby domy, które nie mają właściciela i są obecnie w gestii miasta, zostały przekazane poszkodowanym polskim organizacjom. Wspaniałą wiadomość usłyszeliśmy natomiast po wtorkowej (17 bm.) wizycie u ministra Radosława Sikorskiego. Polska uwzględniła nasze starania i włączyła do ogólnego pakietu rekompensaty majątków polskich prowadzonych obecnie z czeską stroną również nasze zadania. Ogromnie się z tego cieszę i wierzę, że w tej sytuacji wszystko ułoży się po naszej myśli. Zadaniem kolejnej Rady Kongresu będzie pociągnięcie sprawy dalej. Ja tymczasem chcieliby serdecznie podziękować tym wszystkim, którzy włączyli się w zabieg o odzyskanie polskich przedwojennych majątków. Cenię sobie ich zaangażowanie i uważam, że na tym polu został wykonany ogrom pracy.

2. Myślę, że ustępująca Rada Kongresu Polaków starała się wywiązać z wszystkich nałożonych na nią zadań, choć nie wszystkie do czekały się finalnego rozwiązania. Jeśli chodzi

o sukcesy, to przypomnę te, o których mówili już moi koledzy tydzień temu: studia w Polsce naszej młodzieży na zasadach stypendialnych, wyjazdy na Zieloną Szkołę czy wynik kampanii „Postaw na polskość”. Uważam, że kolejna Rada Kongresu Polaków powinna kontynuować te wszystkie działania oraz doprowadzić do końca sprawy już rozpoczęte, ale na razie niesfinalizowane. Chciałbym, żeby do Rady Kongresu Polaków weszli ludzie młodzi, z twórczym zapałem.

STANISŁAW FOLWARCZNY

1. To była moja pierwsza kadencja, ale na pewno nie pierwszy kontakt z Kongresem Polaków. Jako członek zarządu Towarzystwa Nauczycieli Polskich uczestniczyłem niemal we wszystkich obradach Komisji Szkolnej

przy Radzie KP. Moją działką w ub. kadencji było więc szkolnictwo, chociaż nie byłem przewodniczącym Komisji Szkolnej. Włączyłem się jednak w jej działalność, ponieważ uważam, że sprawy szkolnictwa polskiego w RC są sprawami priorytetowymi nie tylko dla Kongresu Polaków, ale dla całego społeczeństwa. W tej kadencji nasze szkolnictwo na szczęście nie musiało rozwiązywać spraw egzystencjalnych, finansowych. W ramach komisji kładliśmy więc głównie nacisk na poziom języka polskiego w naszych szkołach oraz kontakt z Polską, m.in. poprzez wyjazdy na Zieloną Szkołę nad Bałtykiem.

Drugim moim polem działania była Komisja Medialna, której największa aktywność przypadła na pierwszą część kadencji. Jedną z uchwał X Zgromadzenia Ogólnego była zmiana szaty graficznej „Głosu Ludu”. Do kolejnych pozytywnych zmian dochodziło również na stronie internetowej gazety, na której w tej chwili każdy Zaolziak, gdziekolwiek się znajdzie, może z dwutygodniowym opóźnieniem przeczytać każde kompletne wydanie „Głosu Ludu”. Również gazeta papierowa stała się bardziej dostępna, dzięki temu, że udało się ją wprowadzić do sieci kiosków w hipermarketach Tesco czy Kaufland. Był to okres złego dla prasy drukowanej, wszystkim dziennikom spadał nakład. „Głos Ludu” utrzymał jednak swoich czytelników. W tym czasie doszło dwukrotnie do zmiany redaktora naczelnego, co nie obyło się bez dyskusji. Ja na przykład kładłem głównie nacisk na to, żeby było więcej informacji z Polski, choć z drugiej strony doskonale zdaje sobie sprawę, jak trudno zadowolić wszystkich czytelników. Za sukces medialny należy uznać kampanię „Postaw na polskość”, a szczególnie to, że udało się z nią dotrzeć do młodzieży. Kolejnym zadaniem komisji medialnej było kreowanie pozytywnego wizerunku polskiego społeczeństwa na Zaolziu w czeskich mediach. Nie udało się wprawdzie powołać rzecznika prasowego Kongresu Polaków, niemniej wiadomości z Kancelarii Kongresu wychodziły i główne inicjatywy, jak np. „Tacy Jesteśmy”, były przez czeskie media relacjonowane.

2. Temat, o który Rada Kongresu Polaków powinna stale się troszczyć, to sprawa zwrotu majątków przedwojennych polskich organizacji. W tej kadencji udało się zgromadzić konkretny materiał. Utracony majątek został zinwentaryzowany, wyceniony i udokumentowany, co

jest bardzo istotne w prowadzeniu dalszych rozmów. Na uwagę zasługuje też na pewno przegląd „Tacy Jesteśmy”, chociaż i w tej kwestii toczą się dyskusje, czy impreza ta powinna odbywać się co roku, czy może tylko raz na dwa lata. Uważam, że nowa Rada Kongresu Polaków powinna kontynuować te tematy, które są pozytywnie oceniane przez społeczeństwo. Bardzo ważnym kierunkiem jest właśnie kierunek medialny i tu należy wykorzystać wszystkie dostępne środki, jakimi dysponuje internet, żeby zaistnieć zarówno w polskich, jak i w czeskich mediach.

TADEUSZ WANTUŁA

1. Kończę teraz drugą kolejną kadencję w Radzie Kongresu Polaków w RC. Wróciłem w 2005 roku do Rady po kilkunastoletniej przerwie. Wczesniej byłem radnym pierwnej historycznej kadencji ówczesnej Rady Polaków w latach 1990-1991. Bezpłodnie po Zgromadzeniu Ogólnym w 2008 roku podjąłem się opieki nad kontaktami Rady z centralnymi organami ustawodawczymi i wykonawczymi w Warszawie i Pradze. Było to o tyle łatwiejsze, że jestem członkiem rządowej Rady ds. Mniejszości. Kontakt z parlamentami obu krajów funkcjonował dobrze, wyraźnym osiągnięciem powinna lada miesiąc okazać się poprawka do Ustawy o gminach, którą przepchnaliśmy przez cały, skomplikowany proces legislacyjny. Byliśmy częstymi gośćmi w polskim i czeskim Senacie oraz Izbach Poselskich. Równie dobrze były kontakty z administracją rządową (rozmowy z premierem, ministrami, wiceministrami obu rządów). Przed zbliżającym się Zgromadzeniem Ogólnym odbędzie się jeszcze spotkanie z prezydentem RC.

2. Drugą „działką”, którą zająć się musiałem niejako z marszu, jest szkolnictwo. Nie było na szczęście takiej awantury, jak próba natychmiastowej likwidacji polskiej podstawówki w Trzyńcu-Tarasie. Ale problemów trochę było. Za wyraźny sukces uznać należy sanację naszego Gimnazjum. Uratowana klasa, odmłodzone kierownictwo dają nadzieję, że szkoła odzyska dawny blask i społeczne uznanie. Za równie pozytyczną inicjatywę uważa się projekt Zielona Szkoła nad Bałtykiem, który piąta edycja (wrzesień 2012) jest już teraz organizacyjnie oraz finansowo zapewniona. Obroniliśmy i chyba rozszerzymy ilość i zakres pomocy stypendialnej dla naszej młodzieży w polskich uczelniach. Rosnące zainteresowanie kandydatów na studentów cieszy i mobilizuje do działania. W przyszłym tygodniu będzie miała miejsce sesja egzaminacyjna i poznamy nazwiska kolejnej grupy studentów. Sądzę, że Komisja Szkolna nie zaniedbała żadnej istotnej sprawy, wdzięczny jestem dyrektorom i pracownikom wszelkich instytucji związanych z naszym szkolnictwem, którzy nie żałowali swojego czasu i energii. Ostatnie posiedzenie Komisji w tej kadencji Rady odbędzie się w najbliższym tygodniu. Tam przekazane zostaną szczegółowe kolejnej Zielonej Szkoły oraz związane z nią konkursu wiedzy na temat ministra Kiedronia.

W sprawozdaniu, które wygłosi prezes Szymczek, cała uchwała ostatniego ZO zostanie szczegółowo omówiona. Okaże się, jak dużo

zrobiliśmy, ale również to, czego nam się nie udało w pełni zrealizować. Rachunek będzie, jak sądzę, zdecydowanie korzystny. A nowej Radzie życzę dużej porcji optymizmu, autentycznego uznania społecznego. Sądzę, że najważniejszym wyzwaniem będzie szkolnictwo ze szczególnym wsparciem dla naszego Gimnazjum.

MARIUSZ ZAWADZKI

1. To moja pierwsza kadencja na pozycji radnego Kongresu Polaków. Do kandydowania na radnego zmotywowałam mnie ówczesna sytuacja polskiej mniejszości w Trzyńcu. Pierwszym zasadniczym krokiem w ramach Kongresu były działania na rzecz utrzymania szkoły na Tarasie. Działania te zostały zwiększone sukcesem i na Tarasie została przynajmniej polska małoklasówka. Cieszy mnie to również jako rodzica. Dwójka z trzech moich dzieci może dziś uczęszczać do tej szkoły. Moją „działką” w ramach Rady Kongresu Polaków były czynności związane z wydawaniem „Głosu Ludu”. Kongresowi oraz spółce POL-PRESS, s.r.o. udało się bez większych komplikacji przeżyć okres problemów finansowych, kiedy były zagrożone dotacje na wydawanie tego pisma. Jako członek Komisji ds. Mniejszości Narodowych w Trzyńcu i zarówno członek rządowej Komisji ds. Współpracy z Samorządami prowadziłem starania o wprowadzanie dwujęzyczności w Trzyńcu. Po kilku latach bezowocnych prób udało się wreszcie przeforsować pierwszy etap, w którym będą instalowane dwujęzyczne tablice wjazdowe i wyjazdowe. Chociaż niektórym może się to wydawać za mało, uważam, że jest to duży krok do przodu w porównaniu z sytuacją sprzed kilku lat.

2. Moim zdaniem, Rada Kongresu Polaków wywiązała się z większości uchwał X Zgromadzenia Ogólnego. Należy jednak przypomnieć, że niektóre z nich mają długotrwały charakter, jak na przykład działalność w sprawie zwrotu mienia polskich organizacji przedwojennych i to już nowa Rada KP będzie musiała uporać się z tymi uchwałami. Znaczącym osiągnięciem w kończącej się kadencji jest projekt Zielona Szkoła, w ramach którego uczniowie siódmych klas wszystkich polskich zaolziańskich szkół wyjeżdżają na dwutygodniowy pobyt edukacyjny nad polskim Bałtykiem. Sądzę, iż sukcesem było też zaprezentowanie kampanii przedsięwzięcia „Postaw na polskość”, która w głównej mierze zaktywizowała małe pokolenie zaolziańskich Polaków, co bez wątpienia pozytywnie odzwierciedli się głównie w przeszłości. W wielu gminach, gdzie byłem obecny na sejmikach, było słychać, iż nie ma miejsc dla polskich dzieci w naszych przedszkolach, a przecież przedszkolaki to nasza przyszłość. Uważam więc, że podstawowym zadaniem przyszłej Rady KP powinny być działania na rzecz podniesienia miejsc w polskich przedszkolach oraz przygotowanie koncepcji szkolnictwa na dalsze lata. Jestem przekonany, że odchodząca Rada KP zrobiła kawał dobrej roboty dla naszej społeczności. Jednak proponuję przyszłej Radzie, by w większym stopniu promowała wyniki swojej pracy w terenie. Moim zdaniem, nie do końca wykorzystano potencjał sejmików gminnych.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

BEATA SCHÖNWALD

POLACY W ŁOMNEJ DOLNEJ STAWIAJĄ NA TEATR I FOLKLOR

W wiosce Torgolika mniej Polaków

Wieś Łomna Dolna leży w jednej z najpiękniejszych beskidzkich dolin. Jeszcze przed stu laty, kiedy doszło do podziału wsi na Łomną Dolną i Górną, była ona gminą polską. Mieszkało tu 866 Polaków, 13 Czechów i 32 Niemców. Dziś Czesi stanowią większość. Wg ostatniego Spisu Powszechnego z 856 dolnołomian do polskiej narodowości przyznają się zaledwie 193 osoby, czyli 22,5 proc. mieszkańców wioski. To o 76 osób mniej niż w roku 2001.

WIEŚ ZBÓJNICZA?

Łomną założono w wieku XVII, w ramach kolonizacji wołoskiej. Jak pisze Władysław Sikora, „ludzie budowali swoje sadyby w różnych odnogach łomniańskiej doliny i na wyrębiskach, skąd nawsianie zwozili drzewo dla cieszyńskiego księcia. Poszczególne osady zachowały bardzo ciekawe nazwy świadczące niekiedy o ich założycielach”. I tak na przykład Ondrasze założył podobno osadnik słowacki Ondrej Gryczmar. Łomna znana jest też jako gmina związana ze zbójnictwem beskidzkim. Pisał w wieku XIX jabłonkowski tkacz i poeta Adam Sikora:

„Łomniańscy zbujnicy
też tam przychodzili,
tańczyli z dzitywkami,
wódkę z wiader pili.
Torgolik ich wodził
– sławny zbyt łomniański,
niedobry dla swoich,
a straszny dla pańskich.
Torgolika jegrzi na łęce chycili –
Zorwickuli Małej – i tam powiesili...”

DOBRE STOSUNKI

– Z ostatniego Spisu Powszechnego wynika, że liczba Polaków się zmniejsza – mówi wójt Łomnej Dolnej, Re-

nata Pavlinová. – Polską narodowość zadeklarowało zaledwie 22,5 proc. mieszkańców naszej gminy, o 8,5 proc. mniej niż w roku 2001. Może miał na to wpływ fakt, że ludzie mogli zadeklarować dwie narodowości. Wyników z tej kategorii na razie nie mamy – stwierdza wójt Pavlinová.

Dodaje od razu, że wyniki Spisu Powszechnego nie będą miały wpływu na stosunek władz wioski do mniejszości polskiej. – Współpraca między gminą a Polakami jest bardzo dobra, tak samo jak między czeską większością a polską mniejszością – podkreśla Pavlinová. – Bardzo dobrze działa też komisja ds. mniejszości narodowych, której szefuje Bronisław Sikora. W naszym informatorze gminnym pojawiają się polskie artykuły. A w roku 2008 udało nam się uzyskać dotację na zainstalowanie także polkojęzycznych tablic, które witają gości przyjeżdżających do naszej gminy. Widnieją one na rzeźbie z drewna, której autorem jest rzeźbiarz ludowy Vlastimil Małyjurek. Mamy też napisy polkojęzyczne w Urzędzie Gminy, a obecnie szukujemy zainstalowanie dwujęzycznych tablic wjazdowych.

Pytam o Bibliotekę Gminną, która też mieści się w budynku Urzędu Gminy. Nie brakuje w niej polskich książek: jest ich 523 z 1872 pozycji całego księgozbioru. Do biblioteki,

Dolnołomniańska polska szkoła działa obecnie pod jabłonkowską dyrekcją.

przedszkole działa obecnie pod dyrekcją jabłonkowskiej placówki. – Na szczęście, udało nam się umówić w tej sprawie z władzami Jabłonkowa. Ale nadal troszczymy się o szkołę i przedszkole. Staramy się też, dzięki pomocy państwa, pokrywać wszelkie koszty remontów – zapewnia wójt Pavlinová.

Jeśli chodzi o współpracę między Czechami a Polakami, wójt Łomnej Dolnej za wielki plus uważa doroczne wielkanocne przedstawienia, które organizuje Klub Młodych działający przy MK PZKO. – To coś wspaniałe-

kładowcy uniwersytetów w Ostrawie i Ołomuńcu, a przede wszystkim kronikarza Łomnej – odpowiada Pavlinová. Mówi, że muzeum można zwiedzać codziennie, po uprzednim skontaktowaniu się z Urzędem Gminy.

Wójt wioski dodaje, że Izba Pamięci w Muzeum Łomniańskim będzie poświęcona też miejscowym twórcom ludowym: Bronisławowi Prochnerowi (był długletnim kierownikiem miejscowości polskiej podstawówki) i Ludwikowi Jurzykowiemu. – To są wybitne osobistości naszej wioski. Tak samo będą tam informacje o historii naszej gminy i szkolnictwa, które opracował przed śmiercią Jan Korzenny – podkreśla Pavlinová.

SZKOŁA, OCZYWIŚCIE, Z DZWONNICĄ

Polską szkołę można poznać od razu – po dzwonnicę. Przed nią stoi pomnik, który przypomina ofiary z różnych frontów I wojny światowej.

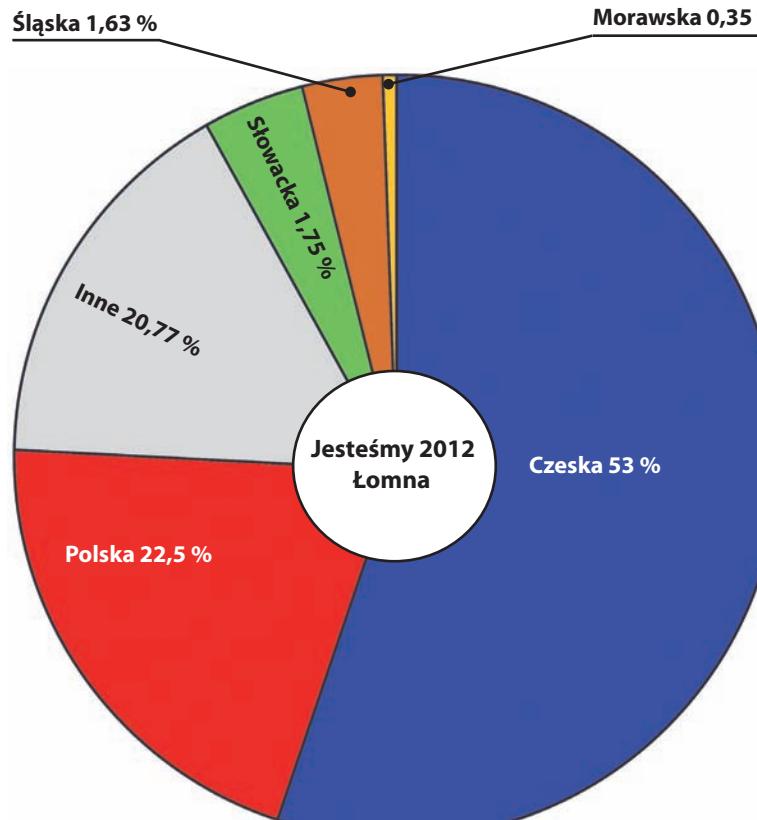
– Straciliśmy samodzielność 1 stycznia 2003 roku, od tego czasu działały pod dyrekcją jabłonkowskiej PSP – mówi kierownik szkoły, Krzysztof Gąsiorowski. – Obecnie mamy 17 uczniów w pięciu rocznikach, do przedszkola zaś uczęszcza 14 dzieci. Oprócz mnie pracuje na pełny etat Lucyna Gubała, a na pół etatu Lucyna Sikora i Basia Sikora. Kierowniczką przedszkola jest natomiast Janina Goryl.

Gąsiorowski podkreśla, że stosunki zarówno z władzami Łomnej Dolnej, jak i Jabłonkowa, są bardzo dobre.

– Mamy sporo imprez. Jest festyn, jest balik maskowy. Bierzemy udział w gminnym jarmarku czy zawodach furmanów. Staramy się też pielegnować folklor: chodzimy z goiczkiem, po kolędzie. Folklor to przecież nasze bogactwo – podkreśla Gąsiorowski.

GRAJĄ TEATR I... TAŃCZA

Główna ostoja polskości jest w dolińce w Łomnej Koło PZKO. – Mamy

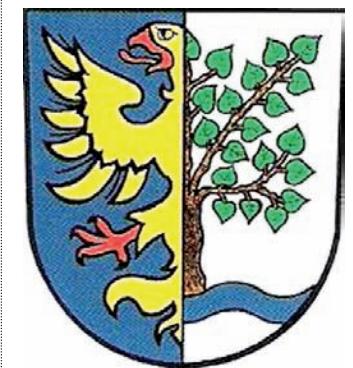
która prowadzi Radek Gomola, można zająć w każdy piątek.

Jak podkreśla Pavlinová, Polacy, głównie członkowie Miejskiego Koła PZKO, biorą udział we wszystkich gminnych imprezach. Chodzi na przykład o Zawody Furmanów, Jarmark Euroregionalny, wystawy wielkanocne i bożonarodzeniowe.

– Współpracujemy też ściśle z polską szkołą, która stała kiedyś pod Smołkowym. Ówczesną szkołę przeniesiono do skansenu w Roźnowie. Postanowiliśmy ją jednak odbudować w centrum. Organizujemy w niej wszelkie gminne imprezy, wystawy, odbywają się tam nawet wesela. A dzięki dotacji z Unii Europejskiej chcemy poszerzyć muzeum. W nowej części budynku ma powstać m.in. Izba Pamięci Jana Korzennego. Tam powinno się znaleźć przede wszystkim bogate archiwum tego polonisty, wy-

Z powodu spadku liczby dzieci w 2003 roku doszło do połączenia dolnołomiańskiej polskiej podstawówki z PSP im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie. Tak samo polskie

GMINA ŁOMNA DOLNA

Liczba mieszkańców wg Spisu Powszechnego 2011: 856. Skład narodowościowy wg wstępnych wyników Spisu Powszechnego podajemy na osobnym wykresie. Kategoria „narodowość podwójna” nie została na razie podzielona na poszczególne kombinacje narodowości.

OGNISKA POLSKOŚCI

Miejscowa Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Łomna Dolna: Prezes: Adam Szczuka tel. 775 943 053

Pełnomocnik gminny Kongresu Polaków: Tadeusz Sikora tel. 777 120 136

Polska Szkoła Podstawowa: Krzysztof Gąsiorowski, pzsłomna@seznam.cz tel. 558 358 724

Polskie Przedszkole: Jarosława Ciahotná, przedszko-le.lomna@centrum.cz tel.: 558 358 724

Biblioteka Gminna z oddziałem polskim: tel. 558 357 289

obecnie 84 członków, większość z nich jest bardzo aktywnych – zapewnia prezes Koła, Adam Szczuka. – Na przykład w naszej „budzie” na Gorlickim Święcie pracuje co roku nawet 30 osób. Nasze główne imprezy to organizowane wspólnie z Macierzą Szkolną Festyn Szkolny, a przede wszystkim doroczne przedstawienia, odbywające się zawsze w Niedzielę Wielkanocną, oraz Bal Maskowy – uściąła prezes Szczuka.

Wielkim powodzeniem cieszyły się zorganizowane przez Koło kurs tańca, który prowadzili: Weronika Pytlak (córka wiceprezesa Bogdana Pytlaka) i Radek Kočík. – Bardzo dobrze wpadła lekcja końcową w hotelu „Pod akacjami”, zatańczyliśmy też na balu Koła. Zamierzamy więc tę inicjatywę kontynuować w następnych latach. Wszystko wskazuje na to, że znajdzie się wielu chętnych.

Pytam o wyniki Spisu Powszechnego. – Polaków, niestety, ubywa – ubolewa prezes – Tak dzieje się na całym Podbeskidziu. Uważam, że główny powód to mieszane małżeństwa. Wysyłają swoje dzieci przeważnie do czeskiej szkoły. Z drugiej strony nasze Koło ostatnio się rozrasta, co bardzo mnie cieszy – dodaje Szczuka.

JACEK SIKORA

REKLAMA

profesjonalnie od 1983 roku

KUCHNIE
KOCZNIĘCE
GARDEROBY
GARDEROBY

GL-053

ALBERT ČERNÝ, LIDER TRZYNIECKIEJ FORMACJI CHARLIE STRAIGHT: Nic nie zastąpi żywego kontaktu z fanami

Są młodzi, zdolni, ambitni i do tego promują nasz region w najlepszym słowa znaczeniu. Mowa o trzynieckiej formacji rockowej Charlie Straight, której drugi w dyskografii album „Someone With A Slow Heartbeat” jest w sprzedaży od marca i w międzyczasie zdążył się też znaleźć w naszej rubryce muzycznych recenzji. Lider grupy, wokalista i gitarzysta Albert Černý, skorzystał z zaproszenia i udzielił „Głosowi Ludu” swojego pierwszego polskojęzycznego wywiadu w roku 2012. Lata spędzone w polskiej podstawówce w Trzyńcu nie poszły więc na marne.

Wiem o tobie, że regularnie słuchasz radiowej „Trójki”. Czy zdążyłeś już zarazić tym także resztę zespołu?

Stwierdziłem, że ta stacja emituje najlepszą muzykę. Po prostu jest rewelacyjna. Wszyscy włączamy „Trójkę” i proszę nie myśleć, że chodzi o tani chwyt reklamowy. Kiedy słucha się czeskich stacji radiowych, wrażenia są odmienne. Jednak zauważałem ostatnio, że taki „Radiożurnál” powoli nabiera mocy i że szata muzyczna tej stacji uległa poprawie. W czeskiej prasie, na portalach społecznościowych pojawili się niedawno krytyczne głosy dotyczące dramaturgii muzycznej „Radiożurnálu” i widocznie ta akcja protestacyjna przyniosła efekty.

Pytam między innymi dlatego, że starasz się rozmawiać ze mną po polsku, a nie „po naszymu”. To też efekt słuchania polskiego radia?

Najwyraźniej tak. Zresztą wywadam udzielam polskiej gazecie, a więc będę się starał mówić po polsku. To dla mnie świetny trening.

Z każdym nowym przesłuchaniem pyta „Someone With A Slow Heartbeat” podoba mi się coraz bardziej. Uważam, że jest doroślejsza od waszego debiutu z 2009 roku. Rozumiem, że to nie pierwszy taki komplement?

Wiele osób mówiło mi, że ten album posiada wiele odsłon i płaszczyzn muzycznych. Cieszę się bardzo, że udało nam się nagrać płytę, która zyskuje z każdym kolejnym przesłuchaniem. To najlepsza wizytówka dla każdego artysty. Oczywiście spotkałem się też z ocenami krytycznymi, ale to rzecz normalna w tym zawodzie. Estetyka i guta muzyczne są kwestią indywidualną. Ja też nikomu na siłę nie narzuca swoich poglądów. W pierwszym rzędzie zamierzaliśmy nagrać album trochę różniący się od debiutu „She's A Good Swimmer”. Oceniając naszą pierwszą płytę z perspektywy czasu, na debiucie więcej było łatwo wpadających w ucho bezpośrednich piosenek. Nowa płyta może być dla wielu fanów trochę trudniejsza w odbiorze.

Nad brzmieniem albumu czuwał znany brytyjski producent Guy Fixsen. Jesteście zadowoleni z wyników tej współpracy?

Jak najbardziej. Guy Fixsen to fachowiec z prawdziwego zdarzenia. Zatrzymał się o najmniejsze szczegóły. Słynie m.in. z wręcz pedantycznego nagłośnienia wszyst-

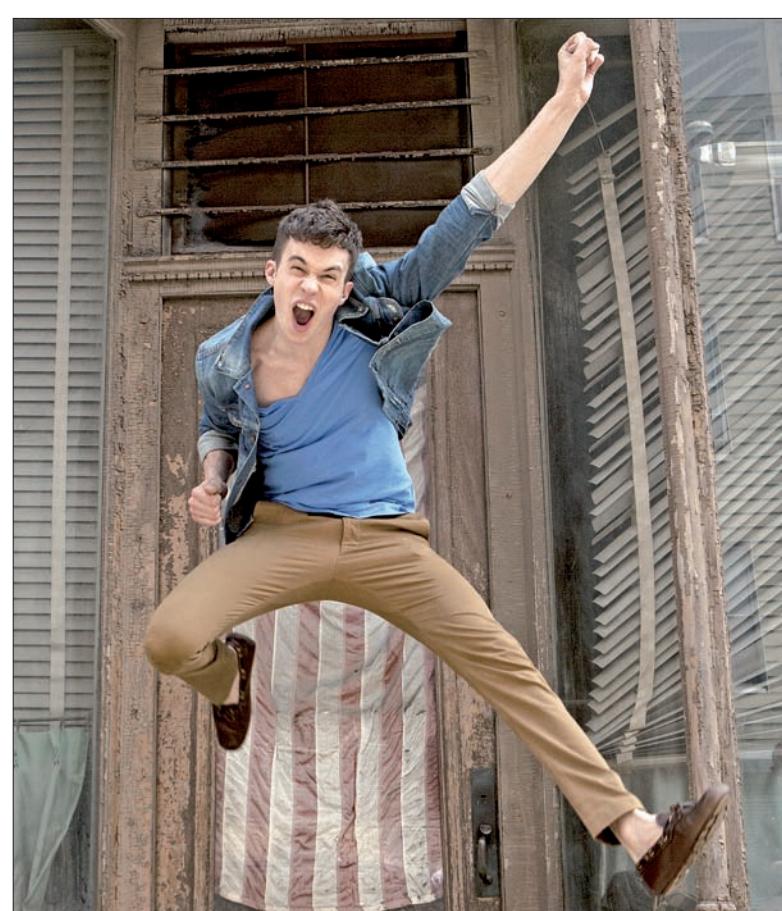
kich instrumentów w studiu, a najbardziej chyba z pieczęciowego wysublimowania dźwięków perkusji. To chyba słychać na naszej płycie. Pojawiły się nawet takie pomysły, żeby cały album nagrać na żywo w kościele, bo tam jest wręcz wymarzona akustyka. W końcu jednak zrezygnowaliśmy z tego zamiaru, bo koszty byłyby ogromne. Guy Fixsen jest zresztą takim renesansowym bohaterem. Oprócz muzyki lubi na przykład podróżować po przeróżnych zakątkach świata. Z tego, co wiem, przebywa aktualnie gdzieś w Ameryce ze swoją sympatią. W planach mieli podróż na motocyklach.

Wspominałeś o walorach akustycznych pomieszczeń kościelnych. Zapytam więc o kulisy nagrywania utworu „Too Many Knives”, który w całości zrealizowany został w trzynieckim kościele ewangelickim.

To zasługa naszego klawiszowca, Michała Šupáka, posiadającego klucze do tego kościoła. Często grywa tam na organach, lubi to miejsce. Zabraliśmy laptopa, trochę gadżetów i powstał bardzo kameralny utwór „Too Many Knives”. Trzyniec promujemy zresztą także w telewizji do pierwszego singla, „Coco”. Chcieliśmy w nim pokazać miejsca związane z naszym dzieciństwem, uwypuklić zarówno ten niepowtarzalny klimat miasta. Industrialne, „werkowskie” piękno, typowe zresztą dla zespołów rockowych z Wysp Brytyjskich. Zdradzę też, że następnym singlem z nowego albumu będzie tytułowa kompozycja „Someone With A Slow Heartbeat”. Wspólnie z chłopakami z zespołu doszliśmy do wniosku, że to bardzo reprezentatywny utwór idealnie pasujący na drugiego singla.

Trasa promująca najnowszy album obejmuje nie tylko Republikę Czeską. Wróciście ostatnio z koncertów w Monachium. Jak było w stolicy Bawarii?

Wspaniale, bo tamtejsza publiczność uwielbia rocka. Gramy w Niemczech regularnie, teraz daliśmy koncert w legendarnym klubie Atomic Café, gdzie w przeszłości zagrały takie gwiazdy, jak Arctic Monkeys czy Black Rebel Motorcycle Club. Bardzo miło wspominać zresztą wszystkie nasze koncerty. Niezła jazda była chociaż w ostrawskim klubie „Fabric”, po której nabawiłem się ostrego bólu gardła i jak wiesz, musiałem przesunąć termin naszego spotkania. Teraz czuję się już dobrze, ale w

Fot. ARC

Albert Černý

zasadzie to nieustannie muszę uważać na swoje struny głosowe. Staram się też promować wśród wokalistów rockowych zdrowy styl życia. Nie wiem, na ile mi się to udaje (śmiech). Ale herbatą, którą właśnie popijam, smakuje nieźle.

Nie zabraknie was także na festiwalu muzycznym „Colours of Ostrava”. Pojawiście się na głównej scenie?

Tego jeszcze nie wiemy, ale na dobrą sprawę nie ma to aż tak istotnego znaczenia. Liczy się zaproszenie, z którego chętnie skorzystamy, bo Colours to jeden z najlepszych muzycznych festiwali w całej Europie. Podoba mi się szeroki waclharz artystyczny tej imprezy, na której każdy znajdzie coś dla siebie. I w żadnym wypadku nie chodzi o wykonawców z pierwszych stron tabloidów, wręcz przeciwnie.

Na kogo ty szczególnie się cieśzysz?

Już nie mogę się doczekać koncertu amerykańskiej grupy The Flaming Lips. Miałem już okazję zobaczyć ich na żywo i powiem krótko – to będzie wydarzenie artystyczne w ramach całego festiwalu. Ten zespół koniecznie trzeba zobaczyć na żywo, muzyka i cała wizualizacja ich koncertów robi niesamowite wrażenie. Cieszę się też na występ Rufusa Wainwrighta, Animal Collective i wielu innych wykonawców. In-

towe, które nota bene kosztują często ponad 400 koron. My, jako Charlie Straight, nie należymy do żadnej wielkiej wytwórni muzycznej. Tą ścieżką zresztą podążą wielu innych artystów. Sądzę, że przyszłość przemysłu muzycznego należy do wizjonierów, zależy od pomysłów, jak przyciągnąć i zainteresować fanów konkretnym produktem. Chodzi o różnego rodzaju dodatki do płyt studyjnych, rarytasy, utwory odrzucone z płyt. Furoż robią w ostatnich latach winyle. Czarne płyty wrażają do łask odbiorców, aczkolwiek jeszcze dziesięć lat temu spisano je na straty. Obecnie każdy liczący się artysta oprócz klasycznego nośnika – płyty CD – wydaje też album na płycie winylowej. Wielkie wytwórnie muzyczne powinny utożsamiać się z tymi trendami, wychodzić naprzeciw potrzebom słuchaczy. Na pewno nie jestem adwokatem piratów internetowych, ale to też swoista reklama dla nas, muzyków. Z jednej strony w obecnych kategoriach prawnych chodzi o kradzież mienia duchowego, z drugiej każdy nowy fan naszej muzyki to kolejny potencjalny widz na naszych koncertach.

Czyli dla was koncerty mają klu-czowe znaczenie?

Można to tak ująć. Koncerty to obecnie największe źródło dochodów każdego wziętego artysty. Wystarczy spojrzeć na ceny biletów za występy największych gwiazd rocka i popu. Dla nas to też kluczowa sprawa. Nic też nie zastąpi żywego kontaktu z fanami, tych bezpośrednich, spontanicznych reakcji. I nie jest ważne, czy dajemy koncert w kameralnym klubie czy też pod gołym niebem na dużym stadionie. Liczy się energia i wspaniała zabawa.

Planujecie może podbić także polski rynek? Częściowo zado-mowiliście się na polskim rynku muzycznym takie czeskie zespoły, jak Vypsaná Fixa czy Support Lesbians. Koncertuje tam z po-wodzeniem Jarek Nohavica...

Nie mielibyśmy nic przeciwko temu. Tym bardziej, że polska publiczność potrafi docenić młode zespoły. Ludzie otwarci są tam o wiele bardziej na nowoczesne trendy w muzyce, w dodatku chodzi o duży i perspektywiczny rynek muzyczny. Fajnie byłoby na przykład zagrać w studiu koncertowym Programu Trzeciego Polskiego Radia. Zobaczmy, co z tego wyniknie.

Rozmawiał:
JANUSZ BITTMAR

Odjazdowo na trzech kółkach

Bohdan Strzelczok i jego żona dzięki swemu hobby poznali nowych przyjaciół, a także spotkali się na planie filmowym ze znanym czeskim aktorem Josefem Abrhámem. Młodą parę łączy – prócz syna Oskara – zamiłowanie do legendarnych czeskich pojazdów marki velorex.

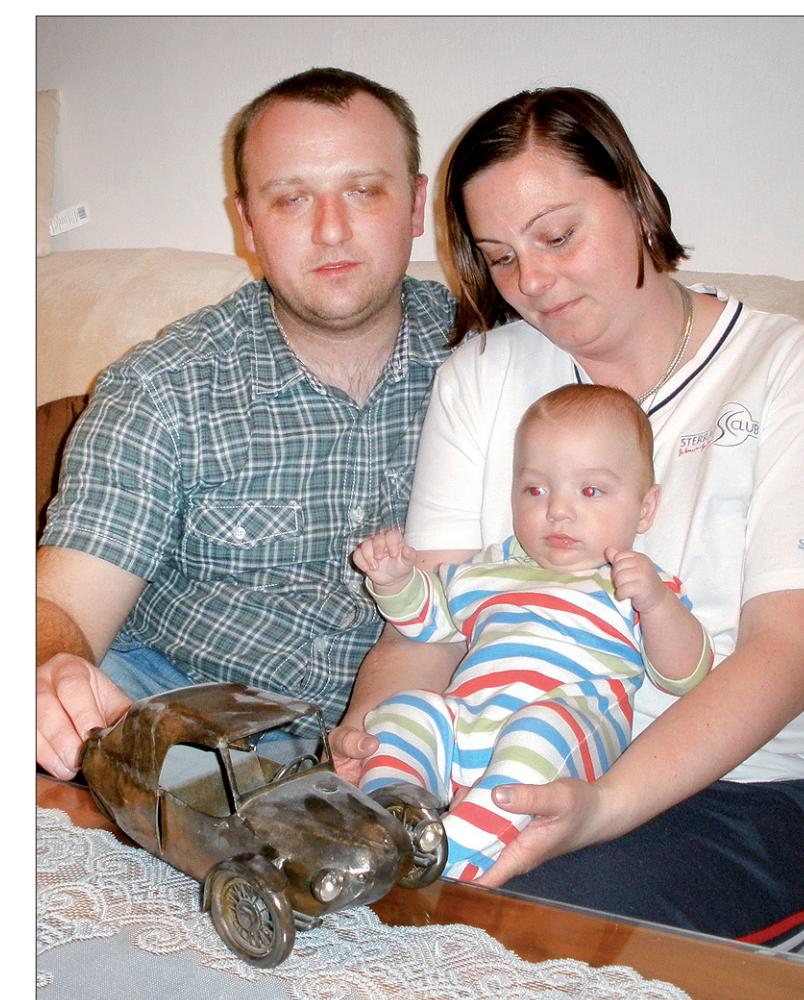
Z pewnością w ogóle nie przyszłyby mi do głowy zainteresowanie się veloreksami, gdyby nie e-mail Elżbiety Strzelczok z Karwiny, która przysłała do redakcji zdjęcie wnuka Oskara z prośbą o opublikowanie w rubryce „Witamy”. Wyjaśniając, dlaczego rodzice dziecka zdecydowali się na imię Oskar, napisała tak: „Ich wspólną pasją, dzięki której się poznali, jest jazda na trzech kółkach. Każe ma swojego veloreksa, legendarny czeski pojazd trójkołowy. Pierwsze tego typu »auta« produkowane w latach 50. ub. wieku, miały nazwę OS-KAR”.

SZYBSZY NIŻ PORSCHE?

Postanowiłem skontaktować się z mieszkającą w Ostrawie parą i dowiedzieć się czegoś więcej o tym niecodziennym hobby, a przy okazji rozstrzygnąć kwestię, czym właściwie jest velorex, trójkolowiec przeznaczony pierwotnie dla inwalidów: samochodem, czy motocyklem? Z wyglądu pojazd o „karoserii” ze sztucznej skóry, poprzypinanej do konstrukcji z metalowych rurek, przypomina małe auto, z punktu widzenia technicznego zaliczany jest jednak do kategorii motocykli. Nic dziwnego, skoro produkowany był z podzespołów motocykli jawa i DKV. Pan Bohdan prowadzi mnie do swojego garażu, gdzie zaparkowany jest zarówno jego velorex, jak i pojazd jego żony. Pokazuje mi, jak wprawić go w ruch. Silnik uruchamia się za pomocą specjalnej dźwigni, którą należy pociągnąć albo do przodu, albo w tył – w zależności od tego, czy chcemy jechać przed siebie, czy się cofać. Cały dowcip polega bowiem na tym, że na dźwigni zmiany biegów nie ma specjalnego biegu cofania, czyli również wtedy, gdy chcemy jechać wstecz, przełączamy między biegami 1 – 2 – 3 – 4, umieszczone w jednej linii. – To unikat, tego nie ma żaden pojazd – mówi Bohdan Strzelczok. I opowiada, że velorex podobno szybszy jest w cofaniu od samochodu marki porsche. To dla tego, że czeski „hadraplan” ma cztery biegi cofania, tymczasem w porsche włączycie się automatyczny system ograniczania prędkości. – W praktyce jednak raczej nikt nie odważy się cofać na trzecim czy czwartym biegu, ponieważ pojazd z jednym tylnym kołem jest niestabilny – wyjaśnia.

WETERANY DLA MALUCHA

W tym roku do Boskovic pojedzie tylko pan Bohdan, jego żona zostanie w domu z pięciomiesięcznym Oskarem. Choć veloreksy są dwuosobowe, dziecka nie można w nich przewozić. Nie da się tam umocować fotelika. Niemniej Oskar też ma już swoje pojazdy – weterany: na balkonie stoi stary stylowy wózek z wikliną,

Fot. DANUTA CHLUP

Tata, mama, Oskar i model veloreksa.

ny, a w garażu samochodzik marki moskwicz, którym chłopczyk będzie jeździł, gdy tylko trochę podrośnie.

Interesuje mnie, jaką prędkość rozwijają veloreksy. – Ja nie mam odwagi jechać szybciej niż 60–70 km na godzinę, ale 90–110 da się wycisnąć – odpowiada pani Alžběta. Co ciekawe, ona swym pojazdem może jechać po autostradzie, jej mąż nie. To dla tego, że w jego veloreksie jest silnik o pojemności 250 centymetrów sześciennych, w jej – 350. A ponieważ, jak już mówiliśmy, velorex z punktu widzenia prawa jest motocyklem, na autostradzie nie musi mieć winiety.

Młoda para posiada w sumie sześć veloreksów. Pani Alžběta odziedziczyła trzy po swym ojcu, w tym jeden czterośladowy. Właśnie czterośladowa wersja tego pojazdu to już dziś prawdziwy rarytas. W sumie wyprodukowano ich tylko ok. 1,5 tys. sztuk, a więc dziesięć razy mniej niż trójkolowców, dlatego też do dziś przetrwało ich bardzo

mało. Trójkolowych „hadraplanów” jest więcej, chociażby w Holandii jeździ ich ok. 70. – Od pewnego Holendra, który przyjechał na zlot, dowiedziałem się, że zaczął je tam sprzedawać pewien handlarz z Pragi – mówi Bohdan Strzelczok. Veloreksa w stanie zdatnym do jazdy można nabyc za cenę ok. 50–60 tys., ceny wyremontowanych zaczynają się na 80–90 tysiącach. Trzeba się, oczywiście, liczyć z koniecznością inwestowania pieniędzy w odnowę pojazdu. – Wiele zależy od tego, jak człowiek podchodzi do remontu, czy zależy mu, by wszystkie części wyglądały dokładnie tak, jak oryginalne, czy też chodzi mu głównie o to, by veloreksem dało się jeździć, a remont nie był zbyt kosztowny – tłumaczy mój rozmówca.

– Na przykład kolega kupił veloreksa i już zainwestował w niego 120 tys., ponieważ chce, by nawet najmniejsze części były takie same, jak w oryginale.

WSZYSTKO DA SIĘ KUPIĆ

Jako osoba absolutnie nie znająca się na pojazdach zabytkowych zawsze uważałam, że z ich utrzymaniem muszą być niemałe problemy ze względu na brak części zamiennych. Pan Bohdan wyprowadza mnie z błędu. Przekonuje, że są rzemieślnicy, którzy specjalizują się w tego typu produkcji, warsztaty, które sziąją plandeki na veloreksy czy ta-

SKĄD SIĘ WZIAŁ VELOREX

Velorex to pojazd, który zaprojektowali bracia František i Mojmír Stránscy. Po wojnie zaczęli go produkować pod nazwą OS-KAR w niewielkim prywatnym warsztacie. W 1950 roku został on znacjonalizowany, a pojazdy produkowano następnie w zakładzie spółdzielczym z przeznaczeniem dla inwalidów. W sumie wyprodukowano 15 tys. sztuk pojazdów. Później powstała jeszcze niewielka seria (ok. 1,5 tys. sztuk) czterośladowych veloreksów, które nie zdobyły już popularności na miarę swoich trójkolowych popredników. Produkcja veloreksów zakończyła się na początku lat 70. ub. wieku. (dc)

picerzy, którzy produkują siedzenia. Moi rozmówcy są zdania, że z „chu-chaninem i dmuchaniem” na pojazdy zabytkowe nie należy przesadzać.

– Nie lubimy specjalnie zjazdów weteranów, ponieważ ostatnio wygląda to zwykle tak, że zjadzie się masa motocykli, które kubek w kubek podobne są do siebie – jak gdyby dopiero co wyjechały z fabryki. Wszystko musi być pochromowane, super odnowione. Właściciele veloreksów bardziej z przymrużeniem oka traktują swoje pojazdy – mówi Strzelczok. Jego partnerka dodaje: – Każdy velorex to oryginał, bo każdy z właścicieli wyposaży go w trochę inne elementy, wybierze inny kolor plandeki. A są nawet ludzie, którzy do dziś traktują velorex nie tylko jako hobby, ale używają go na co dzień jako środek lokomocji. Nasz kolega, który teraz jest już na emeryturze, do niedawna jeździł veloreksem do pracy w hucie.

Bohdan Strzelczok i Alžběta Grodová dzięki veloreksom spotkali się ze znanym czeskim aktorem Josefem Abrhámem. Kiedy w 2009 roku obchodził 70. urodziny, kręcono film dokumentalny o jego życiu. Pojawiły się w nim również sceny z veloreksami, ponieważ tym właśnie pojazdem poruszał się w popularnej komedii „Vrchní, prchni”. – Do kręcenia filmu zaproszono właścicieli kilku maszyn z całego kraju. Cały dzień spędziliśmy na planie, jeździliśmy po Morawskim Krasie, a Abrhám został honorowym członkiem oficjalnego czeskiego klubu velorekso-wego – wspomina pani Alžběta. W programie telewizyjnym pojawiło się później zaledwie kilka ujęć z veloreksami, niemniej młoda para z Ostrawy ma pamiątkę – na półce nad telewizorem stoją zdjęcia, na których oboje uwiecznieni są z Josefem Abrhámem przy swych pojazdach.

DANUTA CHLUP

Największy zjazd veloreksów odbywa się na początku maja w Boskovicach.

REKLAMA

OFERTA ZIMOWA

Suzuki Grand Vitara

od 499 900,-

+420 558 350 475

Way of Life!

»OPTYK POD 16« TO STRZAŁ W DZIESIĄTKĘ

TU SIĘ ROBI DLA Klienta

Kto jest najważniejszy w firmie??? Nie szef, ale potencjalny klient. To żelazna zasada, alfa i omega sukcesu Zakładu Optycznego Jolanty Zotyki i Czesława Rosiewicza. Od 15 lat zadowoleni klienci wychodzą w twarzowych okularach z Zakładu Optycznego przy ul Menniczej 16 w Cieszynie „OPTYK POD 16”.

„OPTYK POD 16” to salon optyczny oferujący największy wybór opraw okularowych w mieście, połączony z gabinetem okulistycznym najnowszej generacji. Tu w jednym miejscu można zrobić badanie wzro-

ku oraz wybrać najlepsze dla siebie okulary. Ze względu na bardzo bogatą ofertę soczewek okularowych, okulary są do odbioru na drugi lub trzeci dzień. – Z chwilą, gdy są gotowe, sam zawiadamiam o tym klienta, aby oszczęścić mu fatygi – przekonuje współwłaściciel Czesław Rosiewicz.

NAJLEPSZE, CZYLI JAKIE???

Dla kogoś najlepsze znaczy najtańsze, dla kogoś innego najwyższej jakości, a jeszcze dla kogoś innego po prostu wygodne, praktyczne i użyteczne. – Dzięki kontaktom z renomowanymi firmami mamy bardzo dobre zaopatrzenie w markowe szkła, soczewki kontaktowe, oprawy okularowe

oraz okulary przeciwsłoneczne. Z uwagi na to, że jesteśmy solidnym partnerem możemy liczyć na dobrą cenę, co przekłada się na cenę końcową, którą płaci klient. U nas można kupić oprawki już za 5 zł, a wykonać okulary na zamówienie z badaniem okulistycznym za 89 zł – zapewnia Czesław Rosiewicz.

Zakład przy Menniczej 16 przygotowany jest na potrzeby każdego klienta, a każdy klient może liczyć na indywidualne podejście wykwalifikowanego personelu. – U nas nikt nie pracuje krócej niż 10 lat. Każdy pracownik jest fachowcem w swoim zakresie i na bieżąco przechodzi szkolenia z pojawiających się na rynku nowości – mówi właściciel, który uważa, że idealnym rozwiązaniem jest zakład optyczny korzystający z usług lekarzy okulistów oraz mistrzów optyki okularowej posiadających uprawnienia optometrysty. Optometria to dział fizyki optycznej poszerzony o zagadnienia medyczne. Zadaniem optometrysty jest dobór soczewek do indywidualnej potrzeby klienta oraz ich perfekcyjne wykonanie. Stąd też rola optometrysów jest niezastąpiona.

Niczym jednak byłby najlepszy w mieście wybór oprawek, najlepsze ceny i najlepsi fachowcy, bez najnowocześniejszego wyposażenia gabinetu i warsztatu. – Pracujemy na najnowocześniejszym sprzęcie!!! Zatrudniamy też mechanika precyzyjnego, który jest w stanie zregenerować lub naprawić niemal każde okulary – dodaje Czesław Rosiewicz.

KORZYŚĆ, CZYLI OSZCZĘDNOŚĆ

Z doświadczenia Czesława Rosiewicza wynika, że są ludzie, którzy widząc ładnie

urządzone wnętrza, boją się wejść z obawy przed wygórowanymi cenami. Nic bardziej mylnego!!!

U „OPTYKA POD 16” są ceny „dla ludzi”, a do tego cała masa promocji – stałych oraz ruchomych.

Warto je śledzić na stronie internetowej www.ronald.pl. A udając się do zakładu, warto wydrukować kupon rabatowy gwarantujący 5% upustu już przy pierwszym zakupie.

Oprócz tego na dowolny wtorek lub czwartek można zamówić bezpłatne badanie wzroku, oczywiście pod warunkiem, że zamówimy tu okulary.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

4. TĚŠÍNSKÝ FORTUNA BĚH

29. dubna 2012

TRAT:
Okrù (kolem 2 km) ulicemi Cieszyna a Českého Těšína přes hraniční mosty (asfaltový povrch, osvědčení PZLA).

Start:
Cieszyn, al. J. Łyska vedle stadionu MOSIR.

Cíl:
dráha stadionu MOSIR.

Délka tratí – 10 km pro všechny kategorie mužů i žen. Z dôvodu specifiku závodu (hraniční přechody) je časový limit 75 min.

SPONSORY:
FORTUNA zakłady bukacharskie, **HI-TEC** IMPRESSED BY LIFE, **MARATON POLSKIE**, **RADIO 90**, **Cieszyn info strona**

Dnia 29 kwietnia 2012 roku odbędzie się wyścig 4. Cieszyński Fortuna Bieg. Z tego powodu w godz. 11.00-13.30 zostaną zamknięte drogi na odcinkach: ul. Główna od mostu Przyjaźni po ul. Bożka, ul. Bożka, ul. Moskiewską po nabrzeże Pokoju, nabrzeże Pokoju po ul. Strzelniczą oraz część ul. Strzelniczej po most Wolności. Na mostach Przyjaźni oraz Wolności będzie ograniczony ruch. Zamknięte odcinki dróg są, w myśl obowiązujących przepisów, oznaczone przenośnymi znakami drogowymi. DLATEGO APELUJEMY DO KIEROWCÓW ORAZ WŁAŚCICIELI POJAZDÓW, ŻE-BY w godz. od 9.00 do 14.00 NIE PARKOWALI W TYCH MIEJSZACH! Wyścig będzie przebiegać pod nadzorem Policji RC oraz Straży Miejskiej Czeski Cieszyn. Niewywiązanie się z obowiązków użytkownika dróg podlega, zgodnie z obowiązującymi przepisami, sankcjom karnym.

PRODUCENT OGRODZEŃ

Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom!

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyńcu obok przystanku "Obecni domy" www.ogrodzeniazs.pl email: plotyzs@seznam.cz mob. 732 683 665 tel/fax: 558 320 353

RESTAURACJA DWORCOWA
Czeski Cieszyn, Tel. 558 711 594
Otwarta codziennie!

- przyjemna atmosfera
- kuchnia domowa
- bar szybkiej obsługi
- możliwość organizowania imprez towarzyskich

Pygmalion

Witam, mam na imię Pygmalion i mam dla Was ekstra wiadomość! Mogę zostać Waszym nauczycielem i nauczyć Was czegoś z angielskiego! W tej gazecie raz na dwa tygodnie znajdziecie quiz. Prześlijcie nam właściwe odpowiedzi i może coś wygracie! Będzie zabawnie, zobaczycie!

LESSON 8 - SPRING

What can you see in the garden or in the field when the spring comes?
Fill in the missing letters and find out.

Flowers:
s _ _ w d r _ _ s
t _ l _ s
d f _ _ d _ _ s

Birds:
s _ _ r k

Other wonders:
b u _ _ f _ y
c _ t _ p _ l _ r
f _ _ g
n _ s t
g r e e n g _ a _ s
g r e e n l e _ v _ s

Właściwe odpowiedzi prosimy przesyłać do 30 kwietnia 2012 na adres: pygmalion@pygmalion.cz (prosimy podać swoje imię i nazwisko, adres oraz wiek). Trzy wylosowane osoby otrzymają atrakcyjne nagrody.

Laureatami konkursu są: Dominik Poloćek, Czeski Cieszyn; Andrzej Malysz, Czeski Cieszyn

Nagrody do odebrania w siedzibie firmy Pygmalion.
Laureatom serdecznie gratulujemy!
Pygmalion s. r. o., Mánesova 27, 737 01 Czeski Cieszyn
tel.: +420 558 741 900 www.pygmalion.cz
<http://www.facebook.com/pygmalion.cz>

Wilgoć w domu, mokre piwnice?
Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach? Straszą wysokie koszty ogrzewania?

Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!

Wizyta rzeczników z dokładną analizą przyczyn zawielenia oraz oferta cenowa – gratis! Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usługi!
e-mail: ajesucho@seznam.cz tel.: 608 772 213

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.gosludu.cz

Codziennie aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

PRZEDSTAWIAMY KOLEJNEGO ZASŁUŻONEGO W NASZYM CYKLU

Paweł Kaleta, czyli muzyk i społecznik

Urodził się 11 listopada 1912 roku w Trzynieku w rodzinie hutnika, zmarł 27 maja 1991 w hutniczym mieście. Kompozytor, założyciel w 1932 roku Kwartetu Smyczkowego i jego pierwszy skrzypek, działacz społeczny.

Od lat młodzieńczych stykał się z żywym folklorem śląskim, wcześniej też ujawnił się jego talent muzyczny. Naukę gry na skrzypcach rozpoczął w młodym wieku u wybitnego organizatora życia muzycznego, Jęzera Samca, autora wydawnictwa „150 pieśni”. Zbiór pieśni jednogłosowych dla młodzieży”. Już w latach 30. poprzedniego stulecia powstały jego pierwsze opracowania muzyczne oparte na pieśniach ludowych, a także własne kompozycje. W 1930

trzech dziedzinach: pracy społecznej, twórczości kompozytorsko-instrumentalnej oraz kierowaniu Kwartetem Smyczkowym. W 1954 roku został członkiem Związku Kompozytorów Czechosłowackich, a w 1958 roku członkiem Zrzeszenia Śpiewaco-Muzycznego ZG PZKO, gdzie udziałał się w radzie artystycznej. Działał również w trzynieckim Miejskim Kole PZKO. Od 1950 roku komponował utwory wokalne do słów wybitnych poetów polskich i czeskich oraz rodzimych literatów. Tworzył też utwory wokalne dla chórów szkolnych i dziecięcych. Ogółem skomponował przeszło 300 utworów muzycznych, w tym około 130 wokalnych. Opracował około 50 utworów różnych kompozytorów na kwartet smyczkowy.

Z twórczości instrumentalnej wymieńmy utwory na orkiestrę: „Walcz koncertowy A-dur” oraz symfoniczny „Beskidy”, skomponował dwa kwartety smyczkowe – D-moll i B-dur, szereg pieśni chóralnych („Pieśń hutników”, „Zwada”, „Hej wy góry”, „Wolności dom”), jest autorem setek opracowań utworów śpiewanych przez chóry PZKO i inne nasze zespoły śpiewacze, np. trzyniecki Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik”.

Zaledwie 21-letni Paweł Kaleta, założył w 1932 roku zespół nazwany Kwartetem Smyczkowym Pawła Kaledy. Jego początkowy skład był następujący: Paweł Kaleta (kierownik zespołu i pierwszy skrzypek), Rudolf Pinkas, Henryk Klusak, Rudolf Podola. Kolejne zmiany osobowe Kwartetu nie wpływały na aktywność zespołu.

Najintensywniejsza działalność Kwartetu przypada na lata 60. i 70. ubiegłego wieku, kiedy działał on w ramach Klubu Zakładowego Huty Trzyniec w składzie: Paweł Kaleta, Jan Myrdacz, Brunon Rygiel, Karol Rykała. Na 40-lecie Kwartetu jego członek, prof. Brunon Rygiel, w ten sposób scharakteryzował jego działalność i osiągnięcia: „W tym roku (1972 r.) przypada 40-letnia rocznica założenia przez znanego i cenionego na naszym terenie kompozytora Pawła Kaledy z Trzynieka Kwartetu Smyczkowego. Na przestrzeni tylu lat zespół kameralny niewątpliwie przyczynił się do umuzykalnienia

Kwartet Kaledy w 50. latach XX wieku.

społeczeństwa socjalistycznego i swoją postawą oraz poziomem wykonawczym nieraz reprezentował naszą kulturę muzyczną w kraju i za granicą. 386 występów w okresie istnienia świadczy dobitnie o jego żywotności i potrzebie społecznej”.

W 1999 roku osiągnięcia Pawła Kaledy doceniła Podstawowa Szkoła Artystyczna w Czeskim Cieszynie, przyjmując jego imię. Decyzję wydało ministerstwo w następującym brzmieniu: „Ministerstwo szkolstwa, młodzieży a tělovýchovy ČR propojuje čestný název Základní umělecká škola Pavla Kaledy Český Těšín s účinností ke dni 31. ledna 1999”.

Zasług nadzwyczaj skromnego kompozytora i bogatej działalności jego kwartetu niestety nie zawsze doceniano. Podkreśla to w swym artykule tuż po śmierci Kaledy Kazimierz Jaworski, gdzie m.in. czytamy: – Z okazji 60-lecia miasta Trzynieca (1991 r.) zorganizowano wspaniałe koncert ziomków pochodzących z tego miasta, ale zabrakło wzmiątki – wspomnienia o wybitnym trzynieckim artyście, który zaszedł już niepowrotnie znacznie dalej niż inni w swojej życiowej wędrówce po świecie.

STANISŁAW ZAHRADNIK

ŹRÓDŁA

- „Leksykon PZKO”, 1997, str. 88
- Józef Golec, Stefania Bojda: „Słownik biograficzny Ziemi Cieszyńskiej. Tom 1”, 1993, str. 138
- Brunon Rygiel: „Z Kroniki Kwartetu Smyczkowego Pawła Kaledy”, „Zwrot” 11/1997, str. 4-9
- Kazimierz Jaworski: „Gustaw i Paweł w jednym żyli domu”, „Zwrot” 8/1991, s. 63-64
- Alojzy Mainka: „Twórcze życie. ZG PZKO w Czeskim Cieszynie”, 1982, str. 47., il., 30.

REKLAMA

Zagraniczna firma działająca w Pradze w dziedzinie mody poszukuje kandydata/-tki na stanowisko:

Koordynatora/ki ds. logistyki

ZAKRES OBOWIĄZKÓW:

- ◆ nadzór i koordynacja transportu towaru zgodnie z terminami
- ◆ odpowiedzialność za kompletność i poprawność transportowanego towaru
- ◆ stały monitoring stanu magazynu
- ◆ obsługa reklamacji dostaw (nadzorowanie i ewidencja reklamacji)
- ◆ tworzenie analiz, raportów (monitorowanie wzrostu/spadku liczby paczek i cen towaru)
- ◆ komunikacja i współpraca z przewoźnikami, dostawcami i sklepami
- ◆ komunikacja i współpraca z działami wewnętrznymi w Polsce i Czechach

WYMAGANIA:

- ◆ minimum 1 rok doświadczenia na podobnym stanowisku
- ◆ język polski – obowiązkowym warunkiem – najlepiej native speaker
- ◆ aktywna znajomość języka czeskiego
- ◆ wykształcenie średnie (preferowane techniczne lub ekonomiczne)
- ◆ zaawansowana znajomość MS Office – szczególnie Excel
- ◆ dokładność, elastyczność czasu pracy, komunikatywność, dobre umiejętności negocjacyjne i organizacyjne, umiejętność pracy pod presją

OFERUJEMY:

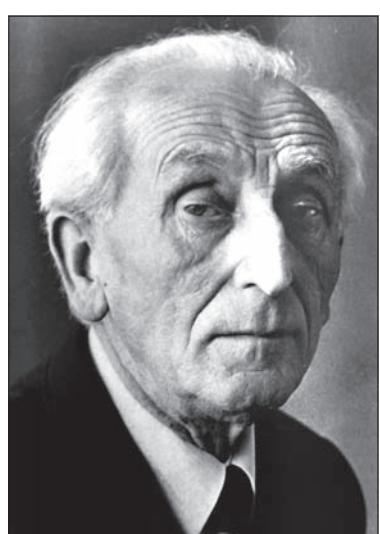
- ◆ odpowiedzialna i ciekawą pracę w milej atmosferze w dobrze prosperującej firmie zagranicznej
- ◆ zakwaterowanie w mieszkaniu służbowym
- ◆ system świadczeń pracowniczych (kartki żywiościowe, premie pracownicze)
- ◆ możliwość dalszego rozwoju zawodowego i szkoleń

TERMIN ROZPOCZĘCIA PRACY: od zaraz

Zainteresowane osoby prosimy o przesyłanie swojego CV z aktualnym zdjęciem na adres miroslava.bomberova@ccc.eu

Informujemy, że skontaktujemy się tylko z wybranymi Kandydatami. Brak kontaktu z naszej strony w ciągu dwóch tygodni od przesłania życiorysu oznacza, iż wybraliśmy innego Kandydata. Dziękujemy za zrozumienie.

Prosimy o dopisanie następującej klauzuli „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych dla realizacji procesu rekrutacji (zgodnie z ustawą z dn. 29. 8. 97 roku o ochronie danych osobowych Dz.U Nr 133 poz. 883)”.

Paweł Kaleta

roku rozpoczął studia na Wydziale Pedagogicznym Instytutu Kształcenia Nauczycieli Muzyki w Ostrawie. Studia przerwał na skutek służby wojskowej, gdzie zaangażował się w orkiestrze wojskowej. Po powrocie z wojska osiadł na stałe w Trzynieku. Od razu poświęcił się dalszym studiom oraz twórczości muzycznej. Przez jeden semestr studiował w klasie kompozycji w Państwowym Konserwatorium w Pradze. Studia musiał przerwać na skutek wydarzeń w 1938 roku, kiedy Zaolzie ocknęło się w Polsce, a następnie przez pięcioleci okupacji hitlerowskiej. W tym czasie z powodów bytowych był zmuszony przez trzy lata służyć w wojsku niemieckim i tułać się na frontach wschodnim i zachodnim. Po powrocie nie kontynuował już studiów, a wykształcenie muzyczne i twórcze pogłębiał samokształceniem przy pracy zawodowej w miejscowości Huta Trzyniecka, w której był założycielem jako księgowy.

Działalność Pawła Kaledy koncentrowała się na dwóch, a właściwie

Kwartet Kaledy na zgrupowaniu w Ośrodku Szkoleniowym w Koszarzyskach. Lata 70. XX w.

SOBOTA 21 kwietnia

TVP 1

6.00 Moda na sukces (s.) **7.20** Z Jedynką po drodze **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Naszaarmia.pl **8.25** Ziarno **9.00** Hannah Montana (s.) **9.35** High School Musical III. Ostatnia klasa (komedia USA) **11.35** Kolor magii **13.15** Legia Warszawa - Lech Poznań **15.35** Piąty stadion **15.45** Party przy świecach **16.45** Biało-czerwoni (mag.) **17.00** Teleexpress **17.25** Ojciec Mateusz (s.) **18.25** Daniec z gwiazdami, czyli EuroShow **19.00** Marta mówi! **19.20** Dziecięca eskorta McDonald's **19.30** Wiadomości **20.20** Komisarz Alex (s.) **21.15** Piąty stadion **21.25** Wanted - Ścigani (film kopr.) **23.25** Barwy nocy (film USA).

TVP 2

6.15 Nianie dzikich zwierząt **6.50** Opowieści Śrubziemia **7.20** Piąty stadion **7.30** M jak miłość (s.) **8.30** Pytanice na śniadanie **10.40** Barwy szczęścia (s.) **11.45** UEFA EURO 2012 **12.20** Stawka większa niż życie **13.25** Wojciech Ciejrowski - boso przez świat **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Ja to mam szczęście! **15.15** Kocham Cię, Polsko! **16.40** Słowo na niedzielę **16.50** Kabaretowy Klub Dwójki **18.00** Panorama **18.45** Piąty stadion **18.55** Postaw na milion (teleturniej) **20.05** Bitwa na głosy **22.20** Wyrolowani (komedia kopr.) **0.05** Punkty na zaliczenie (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.45** Info poranek **7.45** Baśnie i bajki polskie **8.45** Rozkminka **8.30** Serwis info **9.15** Infonuta **9.45** Info poranek **10.20** Piąty stadion **11.00** Eurosiedzi **11.15** Euroszansa **12.00** Serwis info - podsumowanie tygodnia **13.00** Debata po europejsku **13.15** Reportaż TVP Info **13.30** Serwis info **14.00** Raport z Polski - ekstra **15.00** Było, nie mięło - kronika zwiadowców historii **16.00** Studio Wschód **16.30** Serwis info **17.00** W poszukiwaniu drogi **17.30** Fascynujące Śląskie **18.00** Raczka gotuje **18.30** Aktualności **18.50** Gość kulturalny **19.25** Tajemnice przyrody Piotra Kardasza **20.00** Prawdę mówiąc **21.00** Kod dostępu **23.03** Sportowy wieczór **23.23** Przeżyć Afganistan **0.30** Studio Wschód **0.55** Prawdę mówiąc.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Przygody Animków **8.25** Pies Huckleberry **8.45** Pinky i Mózg **9.15** Scooby Doo **9.45** Magazyn UEFA Champions League **10.15** Ewa gotuje **10.45** Must be the music - tylko muzyka **12.45** Studio F1 **13.00** Grand Prix Bahrajnu **14.20** Się kręci - na żywo **15.20** Maria Antonina (film kopr.) **17.45** Pamiętniki z wakacji (s.) **18.50** Wydarzenia **19.35** Świat według Kiepskich (s.) **20.10** Mów mi Dave (film USA) **22.00** Za linią wroga (film USA) **0.10** Damian Jonak - Anderson Clayton.

TVC 1

6.00 Bajka **6.05** Król i złodziej (bajka) **6.45** Samochodziki (s. anim.) **7.15** Pirackie radio (film) **8.35** Klocki **8.45** Mądronos 9.05 Śledztwa świetliką Łucji **9.15** Rozdziały o robactwie **9.30** Wiadomości dla dzieci **9.50** Labyrinth **10.20** Kirikou i dzikie bestie (film) **11.35** Hobby naszych czasów **12.00** Tydzień w regionach **12.25** Auto Moto Rewia **13.00** Wiadomości **13.05** Świat TVC **13.30** Ogród pod specjalnym nadzorem **13.55** Matka (film) **15.40** Retro **16.05** Uśmiechy J. Svěcenego **16.45** Tylko ty (film) **18.30** Chłopaki w akcji **18.56** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Cuda

natury **21.10** A.I. Sztuczna inteligencja (film) **23.40** Królowie nocy (film) **1.35** Film o filmie „Mój nagi pamiętnik”.

TVC 2

6.00 Druga wojna światowa: Zapomniane filmy **6.45** Samoloty myśliwskie w walce **7.30** Josef Sudek **7.40** Tarnina z Czech **8.00** Panorama **8.55** Osobistość w Dwójce **9.00** Nasza wieś **9.15** Folklorika **9.45** Za wiejskimi muzykantami **10.15** Na grzyby **10.40** Czechosłowacki tygodnik filmowy **10.55** Kultura.cz **11.25** Teatr żyje! **11.50** Game Page **12.20** Magia obdarata z czarów **13.05** Świat książek **13.35** Architektura **14.05** Zardzewiałe piękno **14.35** Babel **15.05** Kamera w podróży: Dzikie Chiny **15.55** Cudowna planeta **16.50** Taki był Febiofest 2012 **17.10** Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) **17.40** O królewinnie z Rimini **18.45** Wieczorynka **18.55** Meduza **19.30** Musicblok **20.00** Mity i fakty historii: Średniowiecze **21.05** Koncert życzeń **20.00** Listy gończe **20.30** Serwis info **20.50** Młodzież kontra **22.30** Serwis info **23.00** Sportowa niedziela **23.25** Operacja „Życie” **0.20** Tu kultura **0.50** Głos mediów.

NOVA

6.00 Skippy (s.) **6.30** Wilk i zajęc (s. anim.) **6.45** Marynarz Popeye (s. anim.) **7.00** Liga Szpaków (s. anim.) **7.30** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.55** Historie Toma i Jerry'ego (s. anim.) **8.25** Avengers (s. anim.) **8.55** Hannah Montana (s.) **9.55** Poradnik domowy **11.00** Przypisy **12.00** Dzwoń do TV Nova **12.30** Babcia (film) **14.10** Głos Czech i Słowacji **16.55** Królewska zagadka (bajka) **18.20** Blaszana kawaleria (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Pan i Pani Kiler (film) **22.10** Zabójca broń III (film) **0.35** Bardzo dłużna podróż poślubna (film).

PRIMA

6.05 Wiadomości **7.15** Lego Ninjago (s.) **7.45** Mr Manny (s.) **8.15** M.A.S.H. (s.) **8.45** Salon samochodowy **10.05** Dwaj bracia (film) **12.15** Zmęczenie materiału (film) **14.45** Columbo (s.) **16.55** Arena narodów **18.00** Jak zbudować marzenie **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** Wiadomości VIP **20.00** Szklana pułapka III (film) **22.45** Zdarzenie (film) **0.40** Kości (s.).

NIEDZIELA 22 kwietnia

TVP 1

6.05 Moda na sukces **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lągiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Las bliżej nas **8.40** Zabawy z Lippy and Messy **8.50** Dora poznaje świat **9.20** Pingwiny z Madagaskaru **9.50** Big Time Rush **10.15** Dziecięca eskorta McDonald's **10.25** Czy wiecie, że... **10.55** Zaczęte gwiazd **11.25** Euro 2012 **11.50** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Euro wg Gesslera **13.30** Daniec z gwiazdami, czyli EuroShow **14.05** Madagaskar **15.15** Muszkieterka **16.45** Biało-czerwoni (mag.) **17.00** Teleexpress **17.25** Komisarz Alex (s.) **18.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Gumisie **19.30** Wiadomości **20.20** Ranczo **21.10** Piąty stadion **21.20** Miasto nadziei (komedia kopr.) **23.00** Dynastia Tudorów (s.).

TVP 2

6.00 Słowo na niedzielę **6.15** Tajemnice Jasnej Góry **6.45** Ziemia nieznała **7.15** Sto tysięcy bocianów **7.45** M jak miłość **8.45** Barwy szczęścia **9.50** Buntownik z Yellowstone (dok. bryt.) **10.55** Wojciech Ciejrowski - boso przez świat **11.30** Makłowicz w podróży **12.05** Bitwa na głosy **14.00**

Familiada (teleturniej) **14.35** Ja to mam szczęście! (s.) **15.15** Szansa na sukces **16.15** Na dobre i na złe (s.) **17.15** Kultura, głupce **18.00** Panorama **18.50** Tak to leciało! (teleturniej) **20.05** Kabaretowy Klub Dwójki **21.10** Aida **22.05** Co mówią lekarze **22.30** Piąty stadion **22.40** Kocham kino **23.10** WOK - wszyscy o kulturze **23.55** Moje miasto.

TV KATOWICE

6.00 Debata po europejsku **6.18** Kod dostępu **6.42** Finanse dla ludzi **7.45** Raczka gotuje **8.15** Magazyn **8.45** Tajemnice przyrody Piotra Kardasza **9.00** Polska według Kreta **9.30** Serwis info **10.00** Głos mediów **11.00** Tu kultura **11.30** Serwis info **13.00** Prawdę mówiąc **13.30** Serwis info **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **15.00** Reportaż TVP Info **15.15** Czas na jazdę **16.00** Teleplotki **17.00** Sława i chwała **18.00** Rozmowy z ks. Tischnerem **18.30** Aktualności **19.20** Koncert życzeń **20.00** Listy gończe **20.30** Serwis info **20.50** Młodzież kontra **22.30** Serwis info **23.00** Sportowa niedziela **23.25** Operacja „Życie” **0.20** Tu kultura **0.50** Głos mediów.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Przygody Animków **8.15** Yogi Bear Show **8.45** Pinky i Mózg **9.40** Scooby-Doo **10.10** The Looney Tunes Show **10.45** Książę (komedia kopr.) **12.40** Jaś Fasola **13.40** Studio F1 **14.00** Grand Prix Bahrajnu **16.15** Tylko tannie - Got to Dance **17.45** Pamiętniki z wakacji (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie **20.00** Must be the music - tylko muzyka **22.00** Kości (s.) **23.00** Odjazdowa randka (film kopr.).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.30** Ucieczka ze szkoły **6.45** Franklin (s. anim.) **7.05** Dziecięcy patrol **7.30** Studio Przyjaciel **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.25** Obiektyw **10.55** Słowo na niedzielę **11.00** Plac wiejski (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Panna z perłami (bajka) **14.25** Dziki kraj (s.) **16.15** Hercules Poirot (s.) **17.10** Rozpuszczony i spuszczały (film) **18.30** Mieszkając to zabawa **18.56** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Grabarz (film) **21.25** 168 godzin **21.55** Z rodzinnego albumu (film) **23.25** Komisarz Moulin: Wróbelki (film) **0.55** Przekrót (s.).

TVC 2

6.00 Magazyn religijny **6.25** Podróżomania **6.55** By długi nie bolały **7.05** Kolory życia **8.00** Panorama **8.55** Osobistość w Dwójce **9.00** Poszukiwanie czasu ultraconego **9.20** Poszukiwanie sztuki **10.15** Chcesz mnie? **10.30** Masz mnie! **10.45** Królestwo natury **11.15** Dołącz do nas **11.25** Nie poddawaj się **11.45** Kultura.cz **12.15** Film o filmie „Mój nagi pamiętnik” **12.30** Naga ostroga (film) **14.00** Błękiteńce dziury - nurkowanie w labiryncie **14.55** Magazyn chrześcijański **15.20** Przez ucho igielne **15.45** Magazyn religijny **16.15** Terra musica **17.10** Osobistość w Dwójce **17.15** Rock na wsi **17.45** Gdzie pieniądze pomagają **17.50** Przygody Tintina (s. anim.) **18.15** Bert i Ernie (s.) **18.20** Pszczółka Maja (s. anim.) **18.45** Wieczorynka **19.00** Summa summarum **19.25** Czerwony Karzeł (s.) **20.00** Heydrich - Ostateczne rozwiązanie **20.30** Japońskie olbrzymie lądzie podwodne **21.25** Na pływalni z O. Vetchym **21.55** Bulwar rumu (film) **23.55** Czysta krew (s.) **0.50** The Flight of the Conchords (s.).

NOVA

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Miś Yogi **8.00** Przygody Animków **8.30** Pinky i Mózg **9.00** Rodzina

Marynarz Popeye (s. anim.) **6.45** Liga Szpaków (s. anim.) **7.15** Sylwester i Tweety (s. anim.) **7.30** Spiderman (s. anim.) **8.25** Przysmaki Babicy **9.15** Przyprawy **10.10** Dolina pięknych żab (film) **12.05** Drugi oddech (s.) **13.30** Grand Prix Bahrajnu **15.55** SOS Japonia - Świadkowie katastrofy **17.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Poradnik domowy **18.45** Przysmaki Babicy **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Głos Czech i Słowacji **22.45** Odłamki **23.15** Siła i honor (film) **2.00** Niemiła prawda.

PRIMA

ŻYCZENIA

Dnia 23. 4. 2012 obchodzą 50. rocznicę za-warcia małżeństwa nasi Kochani Rodzice
państwo
IRENA i inż. TADEUSZ SZYMONIKOWIE

z Trzyńca. Z okazji Złotego Wesela wiązankę życzeń zdrowia, szczęścia, błogo-sławieństwa Bożego oraz jeszcze wielu wspólnie spędzonych lat wraz z wyrazami podziękowania przesyłają córki Basia i Kryśka z rodzinami.

AD-037

WSPOMNIENIA

Dziś, 21. 4. 2012, mija 5 lat, kiedy nas opuściła Najdroż-sza Mama

śp. ZOFIA DWOROKOWA

zaś 2. 5. 2012 obchodziły 91. urodziny. Z szacunkiem i smutkiem wspominają najbliżsi.

RK-080

Dnia 23. 4. 2012 minie 5. rocznica śmierci Najdroższego Męża, Tatusia, Teścia, Dziadka, Pradziadka i Wujka

śp. mgr EMILA SZTABLI

Z miłością, szacunkiem i wdzięcznością wspominają najbliżsi, dziękując wszystkim, którzy zachowali Go w swej pamięci.

AD-040

Czym jest muzyka?
Może po prostu niebem,
z nutami zamiast gwiazd?

Ludwik Jerzy Kern

19 kwietnia obchodziły 75. urodziny

śp. ALINA WOLNA

ze Stonawy. Choć przed laty choroba przerwała Jej pracę nauczycielki, pianistki i akompaniatorki, nadal była uśmiechnięta i pełna optymizmu. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają byli uczniowie, kiedy z pracy i córka Alicja Pala.

RK-079

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Bitwa o ziemię (21, 22, godz. 17.45; 23, godz. 17.45, 20.00); Kontrabanda (21, 22, godz. 20.00); Miś Yogi (21, 22, godz. 15.30); **KARWINA – Ex:** Chłopiec na rowerze (23, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Podróż na tajemniczą wyspę 2 (21, 22, godz. 15.30); Królowa Śniegu (21, 22, godz. 17.30); Igrzyska śmierci (21, 22, godz. 20.00); Okresny perebor – Poslední zápas P. Hnátka (23, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Musimy porozmawiać o Kewinie (21, 22, godz. 19.00); **BY-STRZYCA:** Kick ass (21, godz. 19.00); **JABŁONKÓW:** Wszystkie odloty Cheyenne'a (22, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN – Piast:** Lorax (21-23, godz. 15.00); Żelazna dama (21-23, godz. 17.15); Ślużące (21, godz. 19.30); Idy Marcowe (22, godz. 19.30); Elena (23, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE AUDYCJE: Cztery lata wstecz – audycja archiwalna z X Zgromadzenia Ogólnego Kongresu Polaków w RC (dziś, 17.30). Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CIERLICKO-KOŚCIELEC – Zarząd MK PZKO zaprasza członków Koła na wycieczkę do Krakowa. Główny program: zwiedzanie Muzeum Lotnictwa. Wyjazd 8. 5. o godz. 8.00 z granicy w Czeszynie w Polsce, naprzeciw „Strzelnic”. Powrót około 18.00-19.00. Dzieci

GłosLudu

Pri wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres redakcji: Redakcja „Głos Lodu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz • Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz • Magdalena Kożuch, magdalena.kożuch@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönowald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawa prenumeratorem prowadzi spółka Mediavis s.r.o., Základní centrum, Videa-ská 995/63, 639 63 Brno • Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediavis.cz • Reklamacje – tel.: 800 800 890 • Kolejność: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapo Pressegrossi, s.r.o. • Druk: Ringier Axel Springer Print CZ, a.s. Ostrava • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Dnia 22. 4. 2012 minie 13. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. inż. ALEXANDRA HANZLA

z Dąbrowy. Wszystkich, którzy zachowali Go w swojej pamięci, o chwile wspomnień prosi najbliższa rodzina.

RK-081

DACHÓW

– Nasza specjalność to malowanie i renowacja dachów metodą alpinistyczną nawet w trudno dostępnych miejscach; ciekawe ceny umowne! Cena = zadowolenie! Tel. +420 775 524 815, www.dispecerka.cz/byrtus, dr.wotston@seznam.cz.

GL-194

NEKROLOGI

Z ogromnym żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Kolegi, aktywnego członka Polskiego Zespołu Śpiewaczego „Hutnik”

śp. STANISŁAWA WAWRZACZA

który zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 45 lat. Pożegnanie z Drogim Zmarłym odbędzie się w poniedziałek 23. 4. o godz. 12.00 w kościele w Herczawie.

Wyrazy głębokiego i szczerego współczucia rodzinie Zmarłego składają członkowie PZS „Hutnik”.

GL-242

 W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 18. 4. 2012 zmarła nagle w wieku 78 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia, Siostra, Teściowa, Szwagierka i Ciocia

ZDENKA ZOTYKOWA

zamieszkała w Hawierzowie-Błędowicach, U Zborůvky 435/18. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 25. 4. 2012 o godz. 14.00 z sali obrzędów w Szonowie. Zasmucona rodzina.

GL-241

Składam podziękowanie wszystkim, którzy dzielili ze mną smutek i żał, okazali wiele serca i życzliwości oraz uczestniczyli w ostatnim pożegnaniu

śp. MARII SZCZYRBOWEJ

ze Stonawy, w szczególności bliskim, znajomym, sąsiadom za wsparcie duchowe, wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty. Dziękuję ks. pastorowi Vladislavovi Volnemu za przeprowadzenie uroczystości pożegnalnej, Uršuli Volnej za akompaniament organowy, Janowi Paszowi za grę na skrzypcach, Helenie Cieślarej i Zuzannie Burianowej za śpiew. Zakładowi Pogrzebowemu Černínová za usługi. MUDr Helenie Bednářové za długoletnią ofiarną opiekę. Syn Karol.

GL-239

prasza sympatyków sportu na 32. Otwarte Mistrzostwa Koła w tenisie stołowym, które odbędą się w sobotę 28. 4. o godz. 9.00 w Domu PZKO w Skrzeczoniu. Kategorie: kobiety, mężczyźni do 50 lat, mężczyźni ponad 50 lat. Prezentacja zawodników od godz. 8.30. Startowe wynosi 30 kc.

STONAWA – MK PZKO i zespół „Dziecka ze Stonawy” zapraszają w niedzielę 22. 4. o godz. 15.30 na Spotkanie urodzinowe z okazji pięciolecia istnienia zespołu do Domu PZKO. Program: występ zespołu „Gizdy” z Karwiny-Frysztatu, występ zespołu „Dziecka ze Stonawy”. Po programie pogawędka przy kawie i herbatce.

TRZANOWICE – MK PZKO w ramach obchodów 65-lecia PZKO zaprasza wszystkich na przedstawienie pt. „Zolty” A. Wawrosza i „Piąte koło” Wł. Mlynka w wykonaniu amatorskiego zespołu teatralnego z Ligotki Kameralnej w niedzielę 22. 4. o godz. 15.00 do sali urzędu gminnego w Trzanowicach.

TRZYNIEC-OSIEDLE – Zaprasza na wycieczkę do Cieplic. Odjazd z Trzynieca 12. 5. o godz. 8.00 kierunek Helfsztyn, Cieplice nad Bečvou, Zbraslavskie aragonitowe jaskinie. Rezerwacja i szczegółowe informacje pod numerem telefonu: 606 937 459.

TKK „Ondraszek” – Zaprasza 22. 4. o godz. 10.00 na 46. otwarcie sezonu kolarskiego. Start w godz. 9-10.00 na Rynku w Czeszynie, opłata 5 zł. Trasa: Czeszyn – Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich w Czeszynie, Kaczycze Górnne – zwiedzanie zabytkowego kościoła. Trasa o długości 22 km.

OFERTY

MALOWANIE, PRACE MURARSKIE, okna PVC, płyty gipsowe. Tel. 603 854 651.

GL-233

WYCENIE I KUPIĘ ZA NALEPSZĄ CENĘ jakiekolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złom złota i srebra. Płaciemy gotówką. Inf.: 608 374 432, 608 863 098.

GL-235

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770.

GL-223

ŽALUZJE Z MONTAŽEM, re-monty, tel. 604 192 092, 558 742 676.

GL-168

MALOWANIE DACHÓW (3x lakier, skrobanie) 120 kc/m² włącznie z farbą, gwarancja. Balicki, Cz. Cieszyń, tel. 558 742 469, 732 383 700.

GL-192

Kamieniarstwo WRZOS**NAJWIĘKSZY ZAKŁAD NA POGRANICZU**

oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich

Najczęściej wybierana firma kamieniarska po obu stronach Olzy

DLA NAS JAKOŚĆ JEST NAJWAŻNIEJSZA

Na życzenie przyjezdżamy do klienta

Siedziba firmy:

Hažlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479,

+48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

SPRAWDŹ NASZĄ FIRMĘ

Filia: Goleszów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Lesznej Górnnej

GL-116

SZCZYPIORNIŚCI BANIKA KARWINA PODEJMUJĄ DUKLĘ PRAGA (18.00)

Dziś mecz ostatniej szansy

Nie tak wyobrażali sobie mecz w Lowosicach piłkarze ręczni Banika Karwina. Podopieczni trenera Rastislava Trtíka przegrali 28:33 i mocno skomplikowali sobie szansę na złoty medal ekstraligi. Teraz Banik już nie może sobie pozwolić na żadny falstart, w przeciwnym razie może zapomnieć o złotych ambicjach. Karwiniacy pragną zrehabilitować się jak najszybciej. Świetną okazję mają w dzisiejszym meczu z Dukłą Praga, która w tabeli plasuje się na drugiej pozycji. Początek spotkania o godz. 18.00.

W medalowej fazie sezonu, w której o podium walczą sześć zespołów, każde potknięcie może mieć kluczowe znaczenie. – Szkoda zmarowanej szansy w Lowosicach, bo rozpoczęliśmy mecz w pozycji faworyta, a kończyli w dołku psychicznym – skomentował feralne spotkanie trener Banika Karwina, Rastislav Trtík. Karwiniacy nie wykorzystali idealnej okazji do zaatakowania fotelu lidera, która nadarzyła im się po zwycięstwie Zubrzi z Dukłą w tej samej kolejce. Sytuacja w tabeli „final

W dzisiejszym meczu wiele będzie zależało od formy kluczowego snajpera Banika, Vojtěcha Petrovskiego.

Fot. IVO DUDEK
6" zrobiła się arcyckawa, z punktu widzenia Banika szansa na złoty medal Tipgames Ekstraligi przypomina jednak próbę zdobycia Mount Everest z chiwawą uwiązaną na smyczy.

– Lowosice były w naszym zasięgu. Przygotowania do meczu przebiegły bez usterek, chłopcy wiedzieli, z jaką taktyką podejść do rywala, tymczasem na parkiecie tego nie było widać – stwierdził rozczerowany Rastislav Trtík. Banik zagrał

fatalnie w defensywie, która zwłaszcza w ostatnich dziesięciu minutach spotkania praktycznie nie istniała. Goście próbowali za wszelką cenę odrobić straty, błędy wynikały więc z nadmiaru chęci. – Powieły się wciąż te same kiksy, traciłyśmy niepotrzebnie piłki po błędach technicznych, graliśmy zbyt nerwowo – ocenił Trtík. Jeżeli Banik chce w dzisiejszym meczu pokonać Duklę Praga, musi ograniczyć błędy do

minimum. Ewentualne zwycięstwo z Duklą poprawi notowania karwińskiego klubu i co najważniejsze – zachowa szansę na zwycięstwo w całym sezonie. W razie przegranej Banika świątečko w latarni morskiej zgaśnie definitywnie. – Wierzę, że w sobotę zagracamy przed zapelnioną po brzegi halą. Liczymy na doping naszych kibiców. To będzie kluczowy mecz całego sezonu – podkreślił Trtík.

JANUSZ BITTMAR

LOWOSICE KARWINA 33:28

Do przerwy: 13:12. Karwina: Lefan, Adamík – Krahulec, Vančo 5, Sliwka 1, Heinz 1, Chudoba 9/3, Mlotek, Kružík 1, Petrovský 5, Hastík 1, Požárek 1, Kalous 3, Diviš 1.

OFERTA

PIĘKA NOŻNA – II LIGA: Trzyniec – Ujście n. Łabą (dziś, 10.15). **DYWIZJA:** Piotrowice – Mikulowice (dziś, 16.00), Opawa B – Hawierzów (jutro, 10.15), Szumperk – Orłowa (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Dziećmorowice – Pusta Polom, Czeski Cieszyn – Haj, Karwina B – Bogumin (dziś, 16.00).

I A KLASA: Stara Biela – Bystrzyca, Frydek-Mistek B – Śmigowice, Sucha Góra – Veřovice, Szonów – Olbrachcice, Stonawa – Bruszczyk (dziś, 16.00). **IB KLASA:** Dobratice – Lutynia Dolna, Datynie Dolne – Gnojnik, Mosty – Nydek, Oldrzycowice – Sedliscze, Wędrynia – Dąbrowa, Cierlicko – Dobra (dziś, 16.00), Gródek – Jabłonków (jutro,

16.00). **MP KARWIŃSKIEGO:** TJ Pietwałd – Sn Orłowa, Sj Rychnwald – I. Piotrowice, L. Łąki – F. Orłowa (dziś, 16.00), Bogumin B – ČSAD Hawierzów, G. Błędowice – B. Rychwałd, Wierzniewice – Żuków Góry (jutro, 16.00). **RP KARWIŃSKIEGO:** V. Bogumin – L. Piotrowice B, Zabłocie – Sj Pietwałd (dziś, 16.00), Sn Hawierzów – Dą-

browa B (jutro, 16.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Wacławowice – Bukowiec (dziś, 16.00), Hukwaldy – Niebory, Piosek – Nawsie (jutro, 16.00). **RP FRYDEK-MISTEK:** Chlebowice – Śmigowice B, Tosznowice – Fryczowice B (dziś, 16.00), Oldrzycowice B – Liskowice B (jutro, 10.15), Milików – Dobra B (jutro, 16.00).

(jb)

Zlatá Tretra zaprasza

Ten mityng nie obniża lotów, wręcz przeciwnie. 51. edycja Zlatej Tretry (Złote Kolce) znów zapowiada się niezmiernie atrakcyjnie. Jak już informowaliśmy wcześniej, do Ostrawy wróci fenomenalny Jamajczyk Usain Bolt. Człowiek-pantera wystartuje na swoim koronnym dystansie 100 m. Sprint z udziałem rekordzisty świata będzie szczytowym punktem dwudniowego programu na stadionie lekkoatletycznym w Ostrawie-Witkowicach. 24 maja odbędzie się tradycyjna rywalizacja w sektorze młociarzy, główny mityng rusza dzień później. W Ostrawie nie zabraknie tradycyjnych imprez towarzyszących. W środę, 23 maja, dla najmłodszych miłośników lekkiej atletyki przygotowana jest „Czekoladowa Tretra” z udziałem bohatera numer jeden – Usaina Bolta. Z polskich gwiazd udział w Zlatej Tretry potwierdziła młociarka Anita Włodarczyk, która wystartuje w tradycyjnym Memoriale Kamili Skolimowskiej. Największą rywalką Polki będzie Niemka Betty Heidler.

Jednak nie tylko Bolt podnosi rangę Zlatej Tretry. Od kilku lat mityng zaszergowany jest do prestiżowego cyklu IAAF World Challenge, większość pul nagród towarzyszy już tylko Lidze Diamentowej. Organizatorzy zwbili do Ostrawy plejadę znakomitych lekkoatletów. Po rocznej przerwie w mityngu wystartuje Kenijczyk David Rudisha, mistrz świata na dystansie 800 m, jeden z rywali Polaków Adama Kszczota i Marcina Lewandowskiego. – Ostrawę zali-

czam do grona najlepszych mityngów sezonu – powiedział dziennikarzom Rudisha. – Założałem, że nie mogłem wystartować rok temu, ale kontuzja dała się mocno we znaki. Cieszę się na czwarty start w Zlatej Tretry i obieczę, że dam z siebie wszystko – stwierdził Kenijczyk. Rekord mityngu od dziewięciu lat należy do jego rodaka, Wilfreda Bungeia i wynosi 1:43,24. – Ten wynik jest do pobicia – ocenił Alfonz Juck, menedżer ostrawskiego mityngu.

Fot. zlatatretra.cz
Fenomenalny Jamajczyk Usain Bolt.

TIPSPORT EKSTRALIGA

Złoto dla Pardubic

Atmosfera, która rok temu udzieliła się hokeistom Trzyńca, towarzyszy od czwartku ekipie Pardubic. Zespół HC Pojazdów Pardubice został nowym mistrzem RC w sezonie 2011/2012, pokonując w finale Komę Brno. Mistrzowi wystarczyło do złotego medalu sześć spotkań, w decydującym starciu Pardubice pokonały Komę wysoko 5:1. Dla Pardubic to szósty w historii klubu złoty medal.

KOMETĂ BRNO PARDUBICE 1:5

Tercje: 1:1, 0:3, 0:1. Bramki i asysty: 19. Vašíček – 6. Starý (Kolář I, Přša), 23. Benák (Buchtele), 30. Koukal (Kolář I, Sičák), 35. Zohorna (Barnek, Somík), 49. Kolář I (Zohorna). Brno: Trvaj – Kováčik, Žižka, Bičánek, Vašíček, Hruška, Malec – Jaroslav Svoboda, Čermák, Dlouhý – Erat, Divíšek, Jakub Svoboda – Balaj, Koreis, H. Zohorna. Pardubice: Růžička – Přša, Kočí, Sičák, Borer, Benák, Kolář II, Klobouček – Kolář I, Koukal, Starý – Semorád, Cetkovský, Rákos – Bartek, T. Zohorna, Somík – Sagát, Kousal, Buchtele. (jb)

W SKRÓCIE

PERQUIS WRACA DO ZDROWIA. Damien Perquis wraca do pełni sił po złamaniu ręki w łokciu. Rehabilitacja obrońcy reprezentacji Polski przebiega bardzo sprawnie i wszystko wskazuje, że będzie gotowy do gry podczas Euro 2012. – Łokieć niemal w całości odzyskał elastyczność. Teraz pracujemy nad tym, żeby Damien mógł go całkowicie wypróstować. Na dziś możemy powiedzieć, że Perquis zdąży na Euro. Ostateczną decyzję podejmą lekarze, ale jesteśmy dobrze myślisz – cytuje TVP fizjoterapeutkę reprezentanta Polski.

* * *

FILM O AGACIE MRÓZ. „Nad życie” – to tytuł fabularnego filmu w reżyserii Anny Pluteckiej-Mesjasz, który 11 maja wejdzie na ekrany kin. Kibice siatkówki, i nie tylko, będą mogli przypomnieć sobie znakomitą zawodniczkę, żonę i matkę, która zmarła w czerwcu 2008 roku mając 26 lat. W postać Agaty Mróz-Olszewskiej wcieliła się absolwentka krakowskiej PWST, aktorka młodego pokolenia Olga Bołądz. Jej filmowym partnerem jest Michał Żebrowski. Grają też innymi: Danuta Stenka, Marek Kasprzyk, Hanna Konarska, Andrzej Mastalerz, Maria Gladkowska, Przemysław Cypryański.

* * *

MÍ SIATKARZY 2014: SPODEK PRZYGOTOWANY. Przedstawiciele Międzynarodowej Federacji Siatkówki (FIVB) wizytowali w czwartek katowicki Spodek, który będzie areną decydujących meczów mistrzostw świata w 2014 r. Obiekt jest gotowy na przeprowadzenie zawodów – ocenili. Mistrzostwa będą rozgrywane w sześciu miastach: Katowicach, Łodzi, Wrocławiu, Gdańsku, Bydgoszczy i Krakowie. Krakowska hala nie jest jeszcze gotowa i alternatywą może być Częstochowa. W turnieju zagrąją 24 drużyny. W pierwszej fazie będą podzielone na sześć grup. Do drugiej rundy awansuje 16 (2 x 8, mecze w czterech miastach). Spodek będzie areną zarówno meczów grupowych, jak i decydujące o medalach. (Opr. jb)